Almanyanın çok miktarda buğday alması dünya buğday piyasasını fırlattı

AKŞAM

İngiltere ile İtalya arasında prensip itibarile bir anlaşmaya varıldı

Sene 19 — No. 6528 — Fiatı her yerde 5 kuruş | PAZAR — 20 KÂNUNUEVVEL 1936 | (Telefon: 24240 (İdare) - 24249 (Tahrir) - 24243 (Matbaa) - 20113 (Klişe

Hariciye vekilimiz Pariste Fransız ricalile yarın müzakereye bşlıyor

Bitaraf müşahidler sancağa varınca Fransız kuvvetleri geri çekilecek

Arap gazetelerine verilen tebliğ ile konseyin Türkiye aleyhinde kararlar ittihaz ettiği bildiriliyor

Halep 19 (Hususî muhabirimizden) — Sancakta tazyik şiddetle devam ediyor. Türkler bir don ve bir gömlekle yağmurda bırakılıyor dipçiklerle dövülerek ahırlara kapatılıyor. Âşar vergisini vermeye parası yetmeyen Türk köylülerinin kızları evlâtlık olarak satılmak üzere sancaktan halep pazarlarına getiriliyorlar.

Paris 19 — Türkiye ile Frnasa arasında Sancak meselesinin halli müzakerelerine başlanmak için Türkiye hariciye vekili B. Tevfik Rüştü Aras Fransa hükûmetinin daveti üzerine buraya gelmiştir.

Türkiye hariciye vekili bay Tavfik Rüştü Aras, ağlebi ihtimal pazartesi günü Fransız ricalile temaslarına başlıyacaktır. Bay Tevfik Rüştü Aarasa Türkiye murahhas heyeti de refakat ediyor.

Fransız gazeteleri, milletler cemiyeti konseyinde Sancak meseleleri hakkında cereyan etmiş olan müzakereleri yazmakla iktifa etmekte ve Fransız murahhası M. Vienot'nun ileri sürdüğü tez hakkında mütalea beyan edenler de makul bir lisan kullanmaktadırlar.

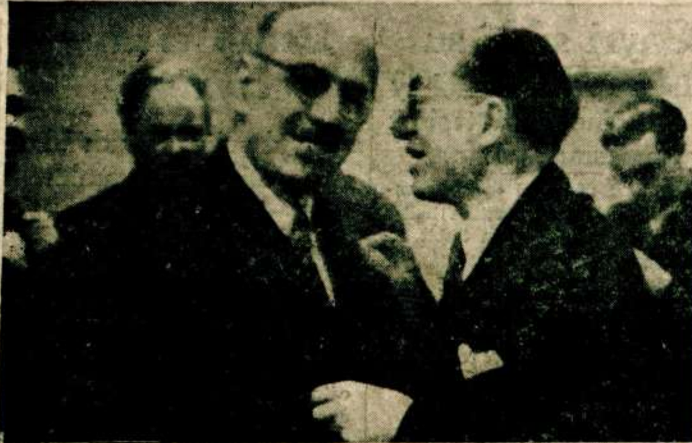
Petit Parisien gazetesine göre milletler cemiyetinin bitaraf müşahidleri Sancağa varır varmaz, oraya gönderilmiş olan Fransız takviye kuvvetleri geri alınacaktır.

Milletler cemiyetinin Sancağa göndereceği üç bitaraf müşahidden Norveçli diplomat, Hollandalı müstemlekeci, ve İsviçreli zabit olacaktır.

TÜRK TEZİ ALEYHİNDE PROPAGANDALAR

Halep 19 (Hususi muhabirimizden) — 17 birinci kânun tarihinde Arap gazetelerine verilen bir tebliğ ile konseyin Türkiye aleyhinde kararları ittihaz ettiği bildirilmekte ve bu suretle Türk tezinin aleyhinde propagandalar yapılmaktadır.

(Devamı 5 inci sahifede)

Yukarıda: Hariciye vekilimiz milletle cemiyeti umumî kâtibi M. Avenol ile
Aşağıda: Paris sefirimiz bay Suad Davar Sovyet murahhaslarile görüşüyor

Sabık Ingiliz kralı bir sinir buhranı geçirdi

Roçildin şatosunda madam Simpson için husuŝi bir daire hazırlanıyor

Sabık kral Edvarda Ingiliz hükûmeti tarafından senede 157 bin Türk lirası tahsis edildi

İntransigeant gazetesinin Viyanadaki muhabiri 16 kânunuevvel tarihile gazetesine bildiriyor:

Son hadiseler, sabık İngiliz kralının ahvalı sıhhiyesi üzerinde hafif bir iz bırakmadan geçmemiştir.

Dün gece Duc de Windsor hafif bir sinir buhranı geçirmiştir. Şoförü, gece saat 12 buçukta teskin edici bir ilâç aramak için Badendeki eczanelerden birine gönderilmiştir.

Şoför, sabah saat sekizde ikinci ve saat 13 de üçüncü defa eczaneye gitmiştir.

Sabık kral ile madam Simpson beraber gezerlerken

Bu haberi alır almaz derhal Entzesfelde gittim. Topladığım malûmata göre Duc de Windsorun sıhhî vaziyeti ağır değildir. Bu siniz buhranı, son hadiselerin bir aksülâmeli olarak telâkki edilmektedir.

Kendisine dün için tam bir istirahat tavsiye edilmiştir. Sabık hükümdarı tedavi eden Baron Roçildin hususî tabibidir.

Öğleden sonra sabık kral Baron Roçildin ve zevcesinin refakatinde golf sahasına gitmiştir. Fakat golf oynamamış olsa gerektir. Zira çok çabuk şatoya dönmüştür.

ŞATODA BİR DAİRE HAZIRLANIYOR

Evvelki gün Misis Simpsonun Lord Bronlow vasıtasile göndrmiş olduğu mektup, Avusturyay muvasalat tarihi ve seyahat projesi hakkında malûmatı ihtiva ettiği zannedilmektedir. Çünkü dün öğleye doğru a[...] şatoya gelmişler ve beş odal[...] daireyi hazırlamağa başlamışlardır.

Bu daire, sabık kralın oturduğu dairenin bulunduğu katta, fakat aksi tarafında kâindir.

(Devamı 4 üncü sahifede)

Almanya, çok mikdarda buğday toplıyor

Bu hal buğday piyasasını dehşetli fırlattı Ingilizler Almanların 22 sene evvel de böyle hareket ettiğini söyliyerek bunu manalı buluyorlar

Şikago 19 — Zahire piyasası sekiz seneden beri misli görülmemiş derecede yükseliş kaydediyor. Alış veriş muameleleri yeni bir rekor teşkil ediyorlar. Buğday, bir dolar 40 sente mal olmaktadır. yeni 1 kânunuevvele nisbetle 20 sent bir terfi göstermektedir.

Bu terfi Avrupa tarafından yapılan mübayaalardan ileri gelmektedir. Almanyanın 37 milyon ve İtalyanın 80 milyon kile buğdaya ihtiyacı vardır.

Paris 19 — Oeuvre gazetesi, Londra mahafili Almanyanın Arjantin buğdaylarını satın alarak stok etmesini bundan 22 sene evvelki hareketine teşbih ediyorlar.

Diğer taraftan aynı gazete, Berlin[...] bulan istihbarata atfen Heligoland adasındaki tahtelbahir limanı hemen hemen bitmiştir. Bu adaya külliyetli mıktarda malzeme gönderilmiştir.

Yakında bu adaya yanaşılması menedilecektir. Diğer taraftan Nordesney adasında Alman deniz tayyarelerinin en büyük üssülharekesi ikmal edilmiştir.

Adliye vekâleti binası 938 de inşa edilmiş olacak

Ankara 19 (Telefon) — Devlet mahallesinde, temyiz mahkemesnin yanında yapılacak olan yeni Adliye vekâleti binasının inşasına 1937 de başlanacak ve 938 e kadar bitirilecektir.

Büyük tarih kongresi

Kongre ağlebi ihtimal haziranda Ankarada toplanacak

Ankara 20 (Telefon) — Büyük tarih kongresinin haziran içinde Ankarada toplanması muhtemeldir.

Tarih cemiyeti, büyük Türk tarihi çalışma raporunu kongreye arzetmek üzere şimdiden tabettirmeğe başlamıştır.

Kongrede son zamalarda memleketin muhtelif yerlerinde yapılan arkeolojik hafriyatın neticeleri etrafında yapılacak görüşmeler, tarih bakımından büyük bir ehemmiyeti haiz olacaktır.

Bundan başka, kongrede bir İngiliz âlimi tarafından yapılan uzun ve yorucu tetkikler neticesinde Hindistanda keşfedilen yeni bir Türk medeniyetinin izleri etrafında dik[...] izahat verecektir.

(Eski Tatavlalılar arasında yeni bir mesele:)
— İyi düşün vire mamakamu!.. Zaharof sana gençliğinde h[...]

Son dakika

Ingiltere ile İtalya esas itibarile anlaştılar

Yılbaşında bir beyanname neşrederek anlaştıklarını ilân edecekler

Londra 19 (A.A.) — Daily Mail gazetesinin bildirdiğine göre, İngiltere ile İtalya arasında prensip itibarile bir anlaşmaya şimdiden varılmıştır. Salâhiyettar mahafilde ihtimal verildiğine göre, bu yeni sene başında müşterek bir beyanname neşredilecek ve bu beyanname ile İngiltere ve İtalyanın Akdenizdeki menfaatlerinin birbirinin zıddı olmadığı, statükonun muhafaza edilmesi lâzım geldiği ve bu anlaşmanın hiç bir üçüncü devleti istihdaf etmediği bildirilecektir.

Ayni zamanda Fransa ile İtalya arasında bir anlaşma ihtimali de mevzuu bahsedilmektedir. İngiliz - İtalyan konuşmaları esnasında diğer ihtilâflı meseleler de ayrı ayrı tedkik olunmuştur. Bu meyanda Habeşistanın ilhakı işi, ayrı bir mesele olarak telâkki edilmiştir. Fakat bu meselede de muvakkat bir anlaşmaya varılmıştır. Çok yakın bir zamanda, Adis Ababadaki İngiliz elçiliğinin başkonsolosluğa tahvil edildiği tebliğ olunacaktır.

Roma 19 (A.A.) — Siyasî müşahidler, Roma mahafilinin beynelmilel vaziyetindeki gerginliği hafifletmek istediği fikrinde bulunuyorlar ve dün M. Mussolininin Littoriada irad etmiş olduğu nutkun sulh lehinde bir hitabe addedilebileceğini söylüyorlar.

Döçe, henüz mevcud olan vahim meselelerin normal yeni diplomasi yolile halledilmesi lâzım geldiğini beyan etmiştir.

Bundan başka ayni müşahidler, İtalyan matbuatının İspanya harbine ehemmiyet atfetmez gibi göründüğünü kaydediyorlar. Faşizm ile komünizm mücadelesi arasındaki münakaşalar bir kaç günden beri gündelik İtalyan gazetelerinde görünmemektedir.

İtalyan gazeteleri, Akdeniz hakkındaki müstakbel İtalyan - İngiliz anlaşmasına sahifelerinde büyük bir yer ayırıyorlar.

Londrada böyle «centilmence bir anlaşma» nın imzalanması Avrupanın bu tehlikeli mıntakasında sulh ve huzuru iadeye yardım edecek daha seyyal bir politikanın temsili olarak telâkkî ediyorlar.

Bu Sabahki Telgraflar

Madrid gene bombardıman edildi

Koyu sis bombardımanın istikametine manidir. Kimya sanayii, hükûmetin kontrolü altına alındı

Madrid 19 (A.A.) — Havas ajansı bildiriyor:

Dün akşam saat 21 den itibaren şiddetli bir topçu bombardımanı başlamıştır. Kesif bir sis bu bombardımanın istikametini tayine mani olmaktadır. Ancak bir muharebenin yapılmakta olması melhuz değildir. Çünkü rüyet sahası on metreyi geçmemiştir.

Müdafaa komitesi Madriddeki bütün tıbbî ecza ve kimya sanayii müesseselerinin 24 saate kadar harbiye nezaretine tabi olan harp senayii heyetinin kontrolu altına gireceğini ilân etmiştir.

Bu hal harp için lâzım olan sanayiin merkezileştirilmesine doğru atılmış olan ilk adımdır.

HÜKÛMETİN RESMÎ TEBLİĞİ

Madrid 19 — Gece harbiye nezareti tarafından neşredilen resmî tebliğe göre bir çok asi askerler dün Goadarama cephesinde hükûmete teslim olmuşlardır.

Dünkü gün, harekâta mani olan koyu sisten dolayı sakin geçmiştir.

İSPANYA HÜKÛMETİNİN CEVABI

Valânsia 19 — Madrid hükûmeti, İngiltere ile Fransanın tavassut teklifine verdiği cevapta diyor ki:

«Muharipler değil fakat bir hükûmet ile memleket hainleri vardır. Burgostaki sözde hükûmet beynelmilel bir cumhuriyet olarak tanınmamalıdır. Asilere yapılan yardım yeni bir taarruz ve tecavüz şeklidir. Maamafih İspanya hükûmeti ademi müdahale prensibini hakikaten çiğniyenlerin kimler olduğunu bitaraf müşahidlerin tesbit etmeleri için kontrol plânını kabul ediyor.»

MADRİD GAZETELERİ SIKI BİR DİSİPLİN İSTİYORLAR

Madrid 19 — Dahilî harbın altıncı ayının başlangıcında gazetelerin mütaleaları şu yoldadır:

Cumhuriyetçi enformasyone diyor ki:

Madrid faşist aleyhtarı olan milletin muzafferiyetine merkez olan iradesini izhar etmiştir. Muzafferiyetin başlıca silâhı demirden bir inzibattır.

Komünist Mundo Obrero yazıyor:

Muharebeyi kazanmak için her türlü inzibatsızlık kundakçılık ve ihanet hareketlerinin müessir bir surette cezalandırılması icabeder. Mecburi askerlik hizmeti ihdas edilmek lâzımdır.

MADRİDE 5000 MASKE GÖNDERİLDİ

Londra 19 (A.A.) — Reuter ajansı dün İngiltereden Madrid hükûmetine beş bin gaz maskesi gönderilmiş olduğu haber verilmektedir.

Maskeler, silâh addedilmemekte olduğundan, belki de bunların gönderilmesi insanî bir hareketten ibaret bulunduğundan ademi müdahale itilâfı ihlâl edilmemektedir.

General Franko da bu maskelerden isterse satın alabilir.

Ingiliz - Türk - Yunan konuşması

Senebaşı tatillerinden sonra müzakereye başlanacak

Londra 20 — Röyter ajansının beyanına göre Türk - Yunan menafiinin İngiltere ile teşriki mesai ederek iktisadi ve siyasî sahada daha ziyade inkişafı ümid ediliyor. Bu hususta siyasî müzakerelere sene başı tatillerinden sonra başlanacaktır.

Ş... paktı Mayısta imza edilecek ?

Ankara 19 — Türkiye - İran - İrak ve Efganistan arasındaki şark paktı önümüzdeki mayısta Bağdad yahud Tahranda imza edilecektir.

800 bin kişi

Alman ordusu bu mikdarı bulmuş

Paris 20 (Akşam) — Berlinden gelen haberlere göre Almanya hararetli bir surette silâhlanıyor. Bugün silâh altında bulunan Alman kuvvetleri 800 bin kişiden mürekkeptir. Ren havalisinde istihkâmlar yapılıyor. Yalnız bu havalide 120 bin asker bulunmaktadır.

Marize Hilz

...adın tayyareci ...ağır yaralandı

... (Akşam) — Meşhur ka... Marize Hilz tayyare ile ...korunu kırmağa çalışırken tayyaresi düşmüş ve parçalanmıştır. Tayyareci paraşütle atlamış ve küçük bir göle düşmüştür. Balıkçılar kendisini kurtarmışlardır. Maamafih ağır yaralıdır ve hayatı tehlikededir.

Paris 20 — Kadın tayyareci Mariz Bastie Dakare varmıştır. Cenubi atlantiği geçmeğe teşebbüs edecektir.

Holanda veliahdının evlenmesi

Lahaye 19 (A.A.) — Veliaht prenses Julyan ile nişanlısı prens Bernhart de Lieppe Bister Field bu sabah kalabalık bir halk kütlesinin alkışları arasında Lahaye Belediye dairesine giderek evlenme taleplerini imzalamışlardır. İzdivaç kânunusaninin yedisinde yapılacaktır.

...a üç tayyare çalındı

... Tuluzun şimalinde üç ...mıştır. Bu tayyarelerin ...i sanılıyor.

Balkan bankaları konferansı bitti

Bir Balkan bankasının kurulması da görüşüldü

Atina 19 — Balkan devlet bankaları direktörü dün Yunan milli bankasında, ikinci ve son toplantılarını yapmışlardır. Konferans işlerini bitirmiştir. Bu konferansta Balkan devletlerini alâkadar döviz, para ve ekonomik meseleler gözden geçirilmiş, ve aralarındaki iktisadî münasebetlerin tevsii ve bir Balkan bankasının tesisi keyfiyeti tetkik edilmiştir.

Konferans bu hususta müsbet bazı kararlar vermiştir.

Kral Jorj dün banka direktörlerini kabul etmiş ve iktisadî meseleler hakkında kendilerile görüşmüştür.

Fransız - Rumen müzakereleri

Alâkadar mahafil büyük bir ketumiyet gösteriyor

Paris 19 (A.A.) — Fransız ve Rumen mahafili M. Antonesconun M. Blum, M. Delbos, M. Daladier ve M. Cot ile yapmış olduğu görüşmeler hakkında büyük bir ketumiyet göstermektedirler.

Bükreş 19 (A.A.) — İndependanc Roumaine gazetesi M. Antonesconun Paris seyyahetinden bahseden yazısında şöyle diyor:

Fransa ile Romanya arasında ve esasen mevcud olmıyan müşkülleri halletmek değil, harbe karşı müşterek icraatı tensik etmek mevzuu bahistir.

Bu gazete netice olarak Fransa ile Romanyayı hiç bir zaman menafi ayniyetinin bugünkü kadar bağlanmamış olduğunu yazmaktadır.

Müthiş bir facia

Sao Paulo 19 (A.A.) — Bir Japon, portakal çalan bir çocuğun elini kesmiştir. Çocuk aldığı yaranın tesirile ölmüştür. Brezilyalı bir ziraatçi olan çocuğun babası, intikam almak için tüfekle yol kenarında pusu kurmuş ve gördüğü bütün Japonları vurmaya başlamıştır. Brezilyalı bu suretle 16 Japonu öldürmüştür.

Japonyada askerî isyan yok

Londra 20 (Akşam) — Tokyodan bildirildiğine göre Tokyoda askerî bir isyan çıktığı haberinin aslı yoktur. Bu haber 10 temmuz 1933 isyanında alâkası olan ve içlerinde bir kaymakam da bulunan 50 kişinin ... mesinden galat...

Gayri sıhhî su

Nafıa vekâleti, Kadıköy su şirketine yeni tesisat yapmasını ihtar etti

Ankara 19 (Telefon) — Nafıa vekâleti, Kadıköy su şirketinin halka gayri sıhhî su dağıttığını tesbit etmiş ve şirkete, Sıhhiye vekâletinin talimatı dahilinde yeni tesisat yapmasını ihtar etmiştir.

Kadıköy su şirketi bu hususta taallûl gösterirse mukavelesinin feshedileceği tahmin ediliyor.

3500 posta ve telgraf memuru zam görecek

Ankara 19 — Yılbaşında 3500 posta ve telgraf memurunun maaşlarına zam yapılacaktır. Yeni kadrolar hazırlanmıştır. Vilâyetlerde yeniden 62 posta telgraf ve telefon müdürlüğü teşkil edilecektir.

Ergani maden kasabasında Atatürk heykeli

Ergani 19 (A.A.) — Maden kasabası Cumhuriyet parkına konan Atatürk heykeli bugün binlerce halk ve bakır ve krom madenleri işçilerinin tezahüratile açıldı.

Ev kooperatifi

Enstitü mensupları bir kooperatif teşkil ettiler

Ankara 20 (Telefon) — Ziraat enstitüsü mensupları kendi aralarında (Ziraat enstitüsü mensupları bahçeli ev kooperatifi) namile yeni bir kooperatif teşkil etmişlerdir. Bu suretle son bir kaç sene içinde Ankarada teşekkül etmiş olan bahçeli ev kooperatifinin sayısı üçü bulmuş oluyor.

Ziraat enstitüsü mensupları bahçeli ev kooperatifi, ziraat enstitüsü yakınlarında satın alınmasını tesbit ederek geniş erazi üzerinde yüz bahçeli ev yapacak ve bunları çok elverişli şartlarla ortaklarına temlik edecektir.

İzmir telefon şirketinin satın alınması hakkındaki müzakereler ilerliyor

Ankara 19 (Telefon) — İzmir telefon şirketinin satın alınması hakkındaki müzakereler bitmek üzeredir. Nafına vekâleti ile şirket arasında döviz meselesinden başka hiç bir anlaşamamazlık kalmamıştır. Bu işin de yakında halledileceği umuluyor.

Ankara hukuk fakültesi talebeleri dün merasim yaptılar

Ankara 19 (Telefon) — Hukuk fakültesi talebeleri bugün arttırma ve yerli malı haftası münasebetile Halkevinde merasim yaptılar. Mera... erkânı ve profesörler ...uşlardır.

Hatay erkinlik cemiyeti

Dörtyol şubesi açıldı idare heyeti seçimi yapıldı

Adana 19 (A.A.) — Hatay erkinlik cemiyetinin Dörtyol şubesi 500 Hataylının huzuru ile evvelki gün açıldı. İdare heyeti seçimi derhal yapıldı. İdare heyetine seçilenler şunlardır:

Doktor Abdurrahman, Rasim Yurdman, İnayet Mursal, Osman Attaroğlu, Haydar Kılıç, İsmet Yakşı, Abdurrahman mursal.

Yedek âzalıklar: Nuri Aydın, Celâl Berzi ve Mustafa Akçaydır.

Kongre Atatürke, İsmet İnönüne, Şükrü Kayaya tazim telgrafları çekmiştir. Cemiyetin Islâhiye, Mersin ve Kilis şubeleri de açılacaktır. Hataylılar bayraklarının şeklini tesbit ettiler. Bayrak aynen Türk bayrağı şeklinde ve rengindedir. Yalnız yıldız beyaz çizgilerden ibaret ve ortası kırmızıdır. Bayrak bir iki güne kadar Dörtyol şubesine merasimle çekilecektir.

Aydında yeni bir hapishane yapılacak

Ankara 19 (Telefon) — Aydında büyük bir hapishane binası yapılacaktır. Yeni hapishanenin plânı Nafıa vekâleti tarafından hazırlanmıştır. Hapishane 300 mahpus alacak ve Orta Anadolunun en büyük ve modern hapishanesi olacaktır.

Çin isyanı

Çan Kay Şek ile arkadaşları serbest mi bırakılıyor?

Şanghay 18 (A.A.) — Buraya gelen bir habere göre muhasamatın tatili müddetinin sona ermesinden biraz evvel iki büyük tayyare, Tchiang - Kai - Chek ile esaret arkadaşlarını alıp getirmek üzere Nankinden Sianfouya uçmuştur.

Bu haber, henüz teeyyüd etmemiş olmakla beraber, Şanghayda sevinç ile karşılanmıştır.

Nankin 19 (A.A.) — Siangfoudan gelen seyyahlar, Shensi eyaleti valisinin karısı madam Shabitzin geçen cumratesi günü esirler tarafından idam edilmiş olduğu söylenmektedir.

Şanghay 19 (A.A.) — İyi bir membadan haber alındığına göre, askerî komisyon, Şang - Su - Lianga karşı yapılacak harekâtın üç gün daha tehirine karar vermiştir. Bu arada, yarı resmi müzakerelere devam olunmaktadır.

Amerika filosu

Yakında 35 er bin tonluk iki zırhlı inşa edilecek

Vaşington 19 (A.A.) — Kabinenin dünkü içtimaının M. Swanson Amerikanın iki yeni kruvazör inşası kararının 1 kânunusaniden sonraya tehir edilmiş olduğunu beyan etmiştir.

Yarı resmî mahafil, Vaşington deniz muahedesi ahkâmını 1 kânunusani 1937 de inkıza edeceğine işaret etmektedirler. Hükûmet ancak bu tarihte otuz beşer bin tonluk iki kruvazörün inşa ve 1918, 1919 ve 1920 de inşa edilmiş 31 gemiden mürekkep torpido muhripleri filosunun ibkasını ilân edecektir.

Bundan başka iyi malûmat almakta olan mahafil iki zırhlının hemen inşaat tezgâhlarına konulabileceğini çünkü bunların yalnız teknelerinin inşası işinin yedi ay devam edeceğini söylemektedirler. Bu zırhlıların teslihine gelince bu iş 31 mart 1937 den sonra yapılabilir. Bu tarih Japonyanın 1936 tarihli Londra muahedenamesine iştirak edebileceği tarihtir.

Berlinde hayret

M. Edenin nutku Berlinde hayret uyandırdı

Berlin 19 (A.A.) — Avam kamarasının dünkü celsesinde M. Eden tarafından söylenen nutuk Alman hükûmetinin salâhiyettar mahafili nezdinde büyük bir hayret uyandırmıştır. Fransız topraklarından İspanyol hükûmetçilerine silâh ve cephane hususunda yaıplan yardım gerek İngiltere, gerekse bütün dünyaca malûm olduktan sonra, M. Edenin Sovyet Rusya ile birlikte Almanya ve İtalyayı ademi müdahale paktını çiğnemiş olmakla ittiham emesi anlaşılmaz bir hadisedir.

Londranın diğer memlekelerin ve bilhassa Çekoslovakyannı da İspanyaya silâh yollamış olduğunu bilmesi lâzımdır.

Berlin siyasal mahafili M. Edenin Avam kamarası kürsüsünde bulunduğu bir zamanda bu noktaları unutmuş olmasından dolayı teessüf beyan etmektedirler. Bu noktalar, vaziyetin tesbiti bakımından büyük bir ehemmiyeti haizdir.

Yalovadan Bursaya giden bir otobüs devrildi

Yalovadan Bursaya giden ve içinde İstanbul Dağcılık klübüne mensup bazı kimseler bulunan bir otobüs Gemlik civarında bir virajı dönerken fazla süratle gittiğinden devrilmiş ve yolculardan biri yaralanmıştır. Yaralı hastaneye kaldırılmıştır. Diğer bir kaç yolcu da h... çe yaralanmıştır.

Karışık bir sahtekârlık davası

Beş suçlunun ağır cezada muhakemelerine başlandı

Dün ağır ceza mahkemesinde bir sahtekârlık davasının rüyetine başlanmıştır. Tahkikata nazaran hâdise şöyle olmuştur:

Sava adında bir adam ölmüş ve bir hayli para bırakmıştır.

Bunu haber alan Savanın Yunanistandakı varisleri derhal İstanbula gelerek Savanın bıraktığı mirası almak için uğraşmağa başlamışlardır.

O sırada Haydar ve Lütfü adlarında iki kişi Savanın varislerine müracaat ederek:

«— Savanın bize borcu vardır. Kendisi sağlığında ödeyemedi. Şimdi siz vereceksiniz.

Demişler ve iki tane sened de göstermişlerdir.

Savanın varisleri böyle borçtan haberleri olmadığını ve parayı vermiyeceklerini bildirince sened sahipleri icraya müracaat etmişler ve Savanın borçlu olduğunu iddia ettikleri parayı icraen tahsile kalkışmışlardır.

Bu vaziyet karşısında varisler bir vekil tutmuşlar, vekil alacaklıların gösterdikleri senedleri tetkik edince bunların sahte olduklarını anlamıştır. Senedlerden birisi noterden tasdikli bir suret, diğeri de ölen Savanın kendi imzasını taşımaktadır.

Hâdise derhal müddeiumumiliğe bildirilmiş, yapılan tahkikatta tasdikli senedin Şefik adında bir noter kâtibi tarafından tanzim edildiği, Sava okuyup yazmak bilmediği cihetle diğer imzalı senedin de sahte olduğu anlaşılmış ve bu işte Meleti, Refet, Nazmi adlarında diğer üç kişinin de alâkadar olduğu tesbit edilmiştir.

Bunun üzerine Savadan alacak iddiasında bulunan Haydarla arkadaşı Lütfü, kâtip Şefik, Meleti, Nazmi sahtekârlık suçundan tevkif edilerek ağır ceza mahkemesine verilmişlerdir.

Dünkü muhakemede dinlenen şahidlerden Kiryako adında biri ölen Savanın okuyup yazmak bilmediğini binaenaleyh seneddeki imzanın Sava tarafından yazılması imkânsız olduğunu söylemiştir. Mahkeme diğer bir kaç şahidi de dinledikten sonra gelmiyen şahidlerin çağrılması için muhakemeyi başka güne bırakmıştır.

Esnaf cemiyetleri

Birleştirmek için henüz bir karar verilmemiş

Geçen sene esnaf cemiyetlerinden bazılarının ve bilhassa varidatı az olanların tevhid edilmesi düşünülmüş, fakat bu cihetin tatbik kabiliyeti olmadığı anlaşılmıştı. Esasen cemiyet mensupları da bu düşünceye şiddetle itiraz etmişlerdi.

Dün bir sabah gazetesi az gelirli cemiyetlerin tevhidine karar verildiğini yazıyordu. Yaptığımız tahkikat böyle bir karar verilmediğini göstermektedir. Bu karar Ticaret odası esnaf şubesi müdürlüğünün de salâhiyeti haricindedir.

180 âzalı ve en az gelirli cemiyet olan leblebiciler bile başka bir cemiyetle birleşmeye şiddetle itiraz ettikten sonra diğer cemiyetlerin bu işe hiç rıza göstermiyeceği aşikârdır.

ŞEHİR HABERLERİ

Şehir plânı

M. Proste yarın Ankaraya gidecek

Şehircilik mütehassısı M. Proste refakatinde Belediye imar şubesi müdürü B. Ziya olduğu halde yarın şehrimizden Ankaraya gidecektir.

M. Proste İstanbulun şehir plânı etrafında şimdiye kadar yaptığı hazırlıkları ve çalışmasının neticelerini Dahiliye ve Nafıa vekâletlerine bildirecektir.

M. Proste ayni zamanda imar müdürlüğile de temasta bulunacaktır. Mütehassıs, İstanbulun imar plânı hakkında hükûmetin de mütalâa ve noktai nazarını alacak, sonra şehrimize dönerek plânın son ve katî şeklini tamamlıyacaktır.

M. Proste'un şehrimizi bu ikinci ziyareti bir ay devam edecekti. Fakat imar plânı etrafındaki çalışması bir çok dakik ve mühim meselelere temas ettiğinden mütehassıs şehrimizdeki ikametini kendi arzusile uzatmıştır.

Haber aldığımıza göre mütehassıs plânın esaslarını tamamlamadan şehrimizden ayrılmak fikrinde değildir.

Aksaray soyguncuları

Aksarayda bayan Nadirenin ellerini bağlıyarak para ve altınlarını zorla almaktan suçlu Mehmed, İsmail, Necati ve Müzeyyenin muhakemelerine dün ağır ceza mahkemesinde devam edilmiştir.

Dün de vakanın tahkikatını yapan ve soyguncuları yakalıyan polis memurları şahit olarak dinlenmişlerdir. Diğer şahitlerin celbi için muhakeme başka güne bırakılmıştır.

Vitrin müsabakası

Birinciliği İpekiş, ikinciliği Hasan Pertev kazandı

Tasarruf ve yerli mallar haftası münasebetile yapılan vitrin müsabakası neticelenmiş ve juri heyeti kararını vermiştir. İstanbul mıntakasında birinciliği İpekiş, ikinciliği Hasan Pertev ve üçüncülüğü de Yerli mallar pazarı kazanmıştır.

Beyoğlu cihetinde: Birinciliği Liyon, ikinciliği Yerli mallar pazarı, üçüncülüğü Coşkun; Kadıköyünde: Birinciliği pastacı Rasim, ikinciliği manifaturacı Asador ve üçüncülüğü de müstecab kardeşler almışlardır.

Ortaköyde kamyon altında kalanın hüviyeti anlaşıldı

Evvelki akşam Ortaköy yolunda bir kamyon kazası olmuş ve bir adam çiğnenerek ölmüştü. Yapılan tahkikat neticesinde bu adamın hüviyeti tesbit edilmiş ve o civarda Paşa mahallesinde oturan 79 yaşlarında Hasan olduğu anlaşılmıştır.

Celepler Birliğinin Adana felâketzedelerine yardımı

Celepler Birliği, Adana seylâpzedelerinin ızdıraplarını tahfif etmek için İstanbul Kızılay şubesine beş yüz lira teberrü etmiştir.

Parti kongresi bugün toplanıyor

Kongrede kazaların dilekleri tesbit ve idare heyeti seçilecek

Halk partisi vilâyet kongresi bu sabah saat onda Cağaloğlundaki Parti merkezinde toplanıyor.

Kongreyi İlyönkurul başkanı olan vali açacaktır. Kongrede birinci ve ikinci başkanlarla iki sekreterin seçimi yapıldıktan sonra ilyönkurulun iki senelik çalışma raporu okunacak ve başkan bir nutuk söyliyecektir.

Bundan sonra hesap, bütçe ve ilçe (kaza) kongrelerinden gelen dilekleri tekik edecek üç komisyon seçilecek ve ilyönkurula (idare heyetine) 8 asli, 8 de yedek yani 16 âza, büyük kurultay için de 5 asli, 5 yedek olmak üzere 10 âza seçilecektir.

Kongre ruznamedeki bu maddeleri müzakere etmek üzere bugün ve yarın toplantılar yapacaktır. Kongrenin kaç gün devam edeceği henüz belli değildir.

Iplik ithali

Sanayiciler vekâlete yeni bir formül teklif ettiler

Sanayiciler, Sanayi birliğinde yaptıkları toplantıda İplik ithalinin G. İ. R. nde vekâlet listesinden alıp serbes listeye dahil edilmesi için vekâlete müracaata karar vermişlerdi. Sanayicilerin bu dileklerinin yerine getirilemiyeceği Sanayi birliğine bildirilmiştir. Bunun üzerine sanayiciler başka bir formül bulmuşlar ve iktisad vekâletine bildirmişlerdir. Bu formül şudur:

Malûm olduğu üzere İplik ithali uyuşturucu maddeler inhisarına verilmiştir. Hariçten iplik getirmek istiyenler ise ne mıktar ve ne cins mal getirteceklerini vekâlete bildirecekler, ithal müsaadesi alacaklar ve sipariş vereceklerdir. İplik gümrüğe geldikten sonra da tektar vekâlete müracaatla malın gümrüğe geldiğini bildirecekler ve piyasaya çıkarmak için müsaade alacaklardır.

Sanayiciler bu uzun işlerle fazla vakit kaybetmektense vekâletten alınacak müsaadeleri doğrudan doğruya uyuşturucu maddeler inhisarından almayı münasip görüyorlar. Bu suretle işleri daha kolay ve serigörülmüş olacaktır. Bu dilekler iktisad vekâletince tetkik edildikten sonra verilecek karar Sanayi birliğine bildirilecektir.

Gazi köprüsünün inşaatı

Gazi köprüsünün tecrübe direkleri için Almanyadan getirtilmesi kararlaştırılan çimento iki güne kadar şehrimize gelecek ve tecrübe direklerine bu çimentonun konulmasına başlanacaktır.

Köprünün denizin içinde kalacak olan ayaklarına kullanılacak olan çimentonun gönderilen nümuneleri matluba muvafık görülmediği için reddedilmiş ve tekrar gelen ikinci numune muayene neticesinde muvafık görülmüştür. Şimdi bu çimento da geldikten sonra köprünün inşaatına devam edilecektir.

Iktisadî teşkilât

Islahat işine ticaret odamızdan başlanacak

Memlekette yeniden kurulacak olan iktisadî teşkilât için tetkikat yapılmaktadır. Yeni teşkilât bir kanun projesine istinad edecektir. Mevcud Ticaret odalarının mühim bir kısmı kaldırılırken geride bırakılanlar da esaslı şekilde ıslah edilecek ve teşkilâtlandırılacaktır.

Islahat işine İstanbul Ticaret ve sanayi odasından başlanacaktır. Diğer odalar da buna göre ıslah edilecektir. Odalar tacirlerin bütün derdlerini dinliyecek ve onlara müfid bir müessese olarak çalışacaktır. Bu münasebetle odaların vazifeleri daha çok şümullendirilecektir. Yeni ihdas edilen Ticaret odasına bağlı sanayi şubesinin de gelecek sene bütçesile kaldırılacağı söyleniyor. Bu şube şimdilik Ticaret odası kâtibi umumiliği tarafından idare olunacaktır. Sanayi işlerile daha ziyade millî sanayi birliği meşgul olacaktır.

Birliğin sanayicilere müfid bir teşekkül olduğu görülmektedir. Bu birlikten daha çok randıman alınması için yeni teşkilât yapılacaktır. Bu münasebetle yeni iktisadî teşkilâtta millî sanayi birliği mühim rol almaktadır.

Yalova kaplıcalarında tetkikler

Yalova kaplıcalarının modern bir hale sokulması için yapılan tedkikler ilerlemiştir. Akay müdürü B. Cemil Yalovaya giderek kaplıcalarda tedkiklerde bulunmuş, büyük otelin bitmekte olan inşaatını gözden geçirerek şehrimize dönmüştür.

Şiddetli yağmur

Silivrikapısında iki evi seller bastı

Evelki gece yağan şiddetli yağmur Silivrikapı civarında bazı sokakların su geçitlerini tıkamış ve yağmur suları etrafa taşarak yol kenarında bulunan 160 ve 168 numaralı evlerin alt katlarına dolmuştur. Derhal yetişen itfaiye suları boşaltılmıştır. O civarda bir kaç evde de yağmurun tesirile yıkılma tehlikesi görüldüğünden bu evler boşaltılmıştır.

İş dairesinin faaliyeti

Evvelki günden itibaren faaliyete geçmiş bulunan iş dairesi İstanbul şubesi âmirliği İstabuldan başlıyarak Bursa ve Zonguldakta iş tahriri yapacaktır. Bu arada mevcut fabrika ve müesseseler tesbit edilecek, işçilerin vaziyeti gözden geçirilecektir.

Çocuk yüzünden kavga

Taksimde Karpuzcu sokağında Müjgân ve Ayşe adlarında iki kadın dün bir çocuk meselesinden kavga etmişlerdir. Kavgada Müjgân bir şişe ile Ayşenin kafasına vurarak yaralamıştır. Ayşe de cebinden bir traş bıçağı çıkararak Müjgânı vücudunun muhtelif yerlerinden yaralamıştır.

Yaralı kavgacı kadınlar tedavi altına alınarak tahkikata başlanmıştır.

Gıdayı manevî bahsi

Yıl: 191....

İlim anbarında zekâ faresi... İşte bizim (....) in irfan pazarında aldığı manzara! Bunun kadar yerden yapma kafa az gördüm. Kutu içindeki oyuncak çiflikleri hatırlayın; o çiflikleri ki ağaçlarının en yükseği serçe parmak kadar, havuzlarının en genişi kuş suluğu derinliğindedir. İşte bu zavallı çocuğun başında da ilmî mefhumlar hep bu ölçüde bulunuyor.

Ne küçücük bilgi, ne daracık anlayış sonra da ne pestenkerani zevk ve muhayyele! Ancak kendisinin bazan öyle bir şehameti tutuyor ki görülecek şey! Lâkin en kartallaşmak istediği zamanlardır ki maddî ve manevî cüssesinin büsbütün serçeleştiğini görüyoruz!

***

Âlemin sıhhati, malı, canı gibi şeyler üzerinden bol bol fedakârlık avansı istiyenlere iyi bakın; göreceksiniz ki bunlardan çoğu başkalarından bin isterlerse kendileri bir vermeğe bile razı olamıyanlardır. Halbuki gerçekten cömerd olan ruhlar hiç böyle hareket etmez. Onlar mecbur olup ta bir istemeden evvel mutlaka on vermeğe alışmışlardır.

Çok defa kendi gözümle gördüm; bir adam fedakârlık lüzumundan fazla bahsediyor mu; kendisi yüzde doksan ya cimridir ve yahut ta lâf karmanyolacısı! Yalnız geçen gün bunun garib bir istisnası ile karşılaştım; meclisteki mahud (gıdayı manevî) bahsi münasebetile...

Çünkü Talât, gerçekten tok gözlü ve halden anlar adamdır. Fakat bir takım resmî hükûmet mecburiyetleri ve malûm olan idare yalanları kendisini gülünç mevkie koydu.

Ben o gün mecliste idim. İptida (Zöhrap) efendi bazı şeyler söyledi. Sonra Talât memurların perişanlığı bahsi üzerinde aç kalmanın bir (gıdayı manevî) olduğunu anlattı... Yalansız bir (idealist) dilinde çok doğru olan bu sözler, beceriksiz ve samimiyetsiz bir edebiyat haline gelince çürük yumurtadan daha mide bulandırıcı bir mahiyet alıyor. Bu sefer de böyle oldu. Fakat yağcı Şefik beyin cevabına bayıldım. Yağcı Şefik bey terazi ve kantar kullanmanın insan kafasına dehâ değilse bile nasıl ölçü ve tartı mefhumu getirebileceğini mükemmelen ispat etti. Doğrusu onun pratik reyalizmasını ötekinin komiteci idealistliğine çok üstün buldum.

İşte daima unuttuğumuz şey:

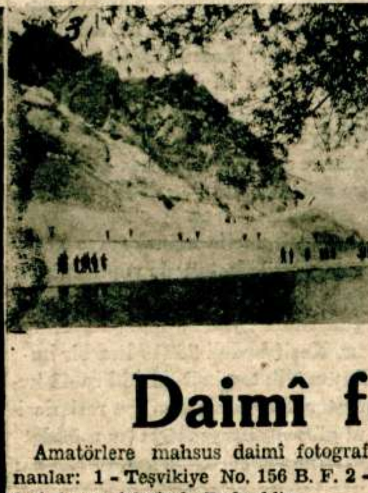
Hükûmetin, mesuliyetin başına gelen adamla bizim gibi kütüphanede, yazı masası önünde çalışan insanın görüşleri arasına girmesi pek tabiî olan fark.. Her günkü hayatımızda «evdeki pazar çarşıya uymaz!» diyoruz ve hakikaten de uymuyor. Peki ama orada uymıyan bu pazarlık, siyasiyatta, inkılâbda behemehal uymak mümkün mü?. Tabii hayır! Ancak bu uymazlığın yahut uyamamazlığın ne kadarını meşru görmeli? Ve bunu ne nisbette bir rüzgâr payı yahut fira saymalı? İçinden kolay kolay çıkılabilir dava değil. Maamafih meşhur Rus ihtilâlcisi Bakuninin şu sözleri her zaman kulağımda çınlamaktadır:

(Devamı 4 üncü sahifede)

Fazıl Ahmed Aykaç

Daimî fotograf müsabakamız

Amatörlere mahsus daimî fotograf müsabakamızın bu haftaki seçiminde (üçer liralık kitab) hediyemizi kazananlar: 1 - Teşvikiye No. 156 B. F. 2 - İzmit Demiryolu 238 Fahri. 3 - Ankara Affan Egemen. 4 - İstanbul Üniversitesi hesap işlerinde Bedreddin.

Sabık İngiliz kralı bir sinir buhranı geçirdi

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Bu gece aldığım malûmata göre ameleler, duvarları mobilyenin rengine uymak için açık renkte boyamağa başlamışlardır.

Boyama ameliyesi, haftaya bitecektir. Bu daire bir yatak odası, bir buduar, bir salon, bir okuma odası, ve bir yemek salonile bir banyo dairesinden mürekkeptir. Bu kadına mahsus bir dairedir.

Baden ve Entzesfeldde madam Simpsonun haftaya buraya geleceği kanaati vardır. Roçild ailesi ile münasebette bulunanlar ise, Misis Simpsonun bu ay sonundan evvel gelmiyeceğini, yani sabık kralın kış sporları yapmak için Kitzbuhale hareketinin akabinde geleceğini söylüyorlar.

ECNEBİ FOTOGRAFÇILARIN BİR MÜRACAATİ

Ecnebi memleketlerden gelmiş ve günlerden beri Entzesfeldde bekliyen fotografçılar, sabık krala bir telraf çekerek kendisine centilmence bir anlaşma teklif etmişlerdir.

Bu fotografçılar, istedikleri fotografları çekmek için kendilerine bir kaç dakikalık bir mülâkat verdiği takdirde derhal Entzesfeldden ayrılmağı sabık krala vadediyorlar.

Sabık hükümdar, bu teklife uzun uzun gülmüş, ve bu centilmence anlaşmayı kabul ettiğini beyan eylemiştir. Bu itibarla sabık hükümdar, fotografçıları ya bugün ve yahut yarın saat 13 ile 14 arasında kabul edecektir.

MADAM SİMPSON ÖTEBERİ SATIN ALIYOR

Madam Simpson iki sivil ve bir çok resmî polislerin refakatinde olduğu halde Cannesde alışverişe çıkmıştır. Madam Simpson bir çift eldiven, bir kemer ve iki tane de erkek kravatı satın almıştır.

Kravatların biri açık mavi renkte olup kırmızı ve siyah beneklidir. Diğeri ise küçük benekli kahverengi bir kravattır.

Açık mavi renkte otomobili içinde çabucak tanındı. Otomobilin etrafına birdenbire 40 - 50 kişi kadar toplanarak birbirlerini iterek camlardan içeri bakmağa, gülmeğe başladılar.

Misis Simpson, sivil polis Evonsin arkasında saklanmak mecburiyetinde kalmıştır. Dükkâna girdiği vakit muhafızlar dükkânın dört bir tarafında tedbir almış bulunuyorlardı. Genç kadın dışarı çıkmak isteyince polis yol açmak mecburiyetinde kalmıştır.

HALKIN MERAK VE TECESSÜSÜ

Madam Simpson dükkândan ayrıldıktan sonra herkes içeriye hücum ederek madamın ne almak istediğini öğrenmek istemiştir. Bu tezahürat karşısında sinirleri bozulan madam Simpson bütün gün evde istirahat etmiştir.

Fransız polisinin hususî telfoncusu villâya giderek telefonu muayene etmiştir. Madam Simpsonun iddiasına göre Dük dö Windsorla olan muhavereleri her nasılsa yabancı biri tarafından dinlenmektedir.

Angelikan kilisesi baş peskoposunun sabık kralın aşkına taallûk eden nutku genç kadın üzerinde fena tesir yapmıştır.

SABIK KRALIN SENELİK TAHSİSATI 157,000 TÜRK LİRASI

Sekizinci Edvard tahttan feragat ettiği zaman İngiltere tacına ait bütün gelirlerden de feragat etmiş bulunuyordu. Bunun için Dük dö Windsorun geçim meselesi İngiltere hükûmeti için düşünmeye değer bir mesele halini alıyordu.

Maamafih kardeşi kral altıncı Jorj bir kararname ile bu meseleyi artık halletmiştir. Dük dö Windsora senede 157,000 Türk lirası tahsis edilmiştir. Sekizinci Edvard kral iken senelik tahsisatı 2,500,000 Türk lirası kadar bir para tutuyordu. Tabii sabık kralın şahsi emlâki ve serveti de vardır.

Tahsis olunan bu meblâğın ölümü ile kesileceği söylenmektedir. Ayni zamanda Dükün ünvanı da sabık kralın çocuklarına geçmiyecektir. Bu ünvan kendisinin şahsına münhasırdır.

VELİAHDİN TAHSİSATI

Şimdi veliahd vaziyetnde olan prenses Elizabet 18 yaşına bastığı gün senede 130,000 Türk lirası tahsisat alacaktır. Prensesin küçük kardeşine prenses Margaret Rose senede 36,000 Türk lirası tahsis edilecektir.

MADAM SİMPSON CANNESDE

Cannes 19 (A.A.) — Madam Simpsonun burada bulunduğu ve Kahireye gitmemiş olduğu haber verilmektedir. Madam bir kaç hafta daha hiç olmazsa kânunusaniye kadar burada kalmak niyetinde olduğunu bir kere söylemiştir.

Dosya

(Baş tarafı 3 üncü sahifede)

«Ne kadar inkılâbcı olursa olsun iktidar mevkiine gelen bir çok kuvvet o mevkide durmak için kendi prensiplerinden bile vazgeçmeğe mecbur kalır.»

Sebeb?. Bunu çok adam anlamıyor veya anlamak istemiyor. Halbuki dünyanın en büyük devrimlerinde görülen bir takım müşterek vasıflar derin bir psikoloji mevzuu olmak gerektir. Tali fırsat verirse şu zemin üzerinde ciddi araştırmalar yapmağı ne kadar isterdim!

Fazıl Ahmed Aykaç

Tramvay çarptı

Vatman Hayrinin idaresindeki tramvay Kadıköyünde Söğütlüçeşme caddesinden geçerken Seyfi adında bir adama çarparak başından tehlikeli surette yaralamıştır.

Seyfi hastaneye kaldırılmış, vatman yakalanarak tahkikata başlanmıştır.

Elmadağında yangın

Dün gece Beyoğlunda Elmadağı caddesinde madam Fortünenin aturduğu evkafa ait evden yangın çıkmışsa da derhal yetişen itfaiye tarafından söndürülmüştür. Yangının bacadaki kurumların tutuşmasından çıktığı anlaşılmıştır.

Kenan kazaen ölmüş

Rami civarında Kenan adında bir gencin beyninden tabanca ile vurulmuş olarak bulunduğunu yazmıştık.

Evvelâ bir cinayet zannedilen bu ölüm etrafında zabıta ve adliye tahkikatı ikmal edilmiş ve Kenanın bir kaza neticesinde tabancasile oynarken vurulup öldüğü anlaşılmıştır.

İstanbul Türkkuşu şubesi

Türk hava kurumunun Çağaloğlundaki binasında çarşamba günü saat on yedi buçukta İstanbul Türk kuşu şubesi büyük merasimle açılacaktır.

Şapkacılık ve çamaşırları kursu

Beyoğlu Halkevinden:

Evimizde, kadın şapkacılığı ve erkek pijama, gömlek ve iç çamaşırları kursu açılmıştır. Derslere 1/1/937 tarihinden itibaren başlıyacaktır. Yazılmak arzu eden yurtdaşların bu müddet zarfında Evimize müracaat etmeleri.

İstanbul Harici Askerî KITAATI İLÂNLARI

Yedi bin çift Fotin kapalı zarfla eksiltmeye konmuştur. Tahmin edilen bedeli 29680 lira olup ilk teminatı 2226 liradır. İhalesi 28/12/936 pazartesi günü saat 15 dedir. Nümunesini görmek ve şartnamesini almak isteyenler 150 kuruş karşılığında M. M. Vekâleti satınalma komisyonundan alabilirler. Eksiltmeye gireceklerin 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 üncü maddelerinde istenilen belgelerle birlikte teminat ve teklif mektuplarını ihale günü en geç bir saat evveline kadar Ankarada M. M. Vekâleti satınalma komisyonuna vermeleri. (522) (3511)

★

9100 metre mavi renkte kaputluk kumaş kapalı zarfla eksiltmeye konmuştur. Tahmin edilen bedeli 31850 lira olup ilk teminat parası 2389 liradır. İhalesi 23/Birinci kânun/936 çarşamba günü saat 15 de dir. Şartnamesini almak ve nümunesini görmek isteyenlerin 160 kuruş mukabilinde M. M. Vekâleti satınalma komisyonundan alabilirler. Eksiltmeye gireceklerin 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 üncü maddelerinde yazılı vesaik ile birlikte teklif ve teminat mektuplarını en geç ihale saatinden bir saat evveline kadar Ankarada M. M. Vekâleti satınalma komisyonuna vermeleri. (518) (3402)

★

Açık eksiltme ile münakasaya konulan 20000 kilo sade yağına talip çıkmadığından on gün müddetle temdit edilmiştir. Tahmin bedeli on üç bin liradır. İlk teminatı 975 liradır. İhalesi 22/12/936 salı günü saat 15 dedir. Şartnameyi görmek isteyenlerin hergün münakasaya iştirak edeceklerin belli gün ve saatte Erzurumda komisyona müracaatları. (529) (3626)

★

Kapalı zarfla münakasaya konulan Askerî Hastanede yapılacak bir pavyon ile koridora talip çıkmadığından bir ay pazarlığa çıkarılmıştır. Keşif bedeli 28219 lira bir kuruştur. İlk teminatı 2216 lira 43 kuruştur. Şartname keşif ve resimlerini görmek isteyenlerin bu müddet zarfında Erzurumda komisyona her gün müracaat edebilecekleri. (531) (3627)

Yüksek Mühendis Mektebi Arttırma ve Eksiltme Komisyonundan:

Mektep talebesi için kumaşı ve malzemesi ve dikişi dahil olmak üzere açık eksiltme ile âzamî 130 adet palto yaptırılacaktır.

Muhammen bedeli 2860 ve ilk teminatı 214.50 liradır.

Eksiltmesi 5/1/937 tarihine tesadüf eden Salı günü saat 14 te yapılacaktır. Şartnamesini görmek istiyenlerin her gün ve eksiltmeye girmek istiyenlerin de muayyen gün ve saatte mektep dahilindeki arttırma ve eksiltme komisyonuna müracaatları ilân olunur. (3658)

Deniz Levazım Satınalma Komisyonu ilânları

1 — Tahmin edilen bedeli 39657 lira 60 kuruş olan 408000 kilo ekmek, 21/B. Kânun/936 tarihine rastlayan pazartesi günü saat 14 de kapalı zarf usuliyle alınacaktır.

2 — Muvakkat teminatı 2974 lira 32 kuruş olup şartnamesi 198 kuruş mukabilinde komisyonda hergün verilir.

3 — İşbu ekmek, şartnamesi mucibince Denize aid olan fırında imal edecektir.

4 — İsteklilerin 2490 sayılı kanunun tarifatı dahilinde tanzim edecekleri kapalı teklif mektuplarını belli gün ve saatten bir saat evveline kadar Kasımpaşada bulunan komisyonumuza makbuz mukabilinde vermeleri. (3375)

★

Tahmin edilen bedeli 2814 lira olan 60000 kilo muhtelif yaş sebze 26/Birinci kânun/936 tarihine rastlayan cumartesi günü saat 11 de açık eksiltme usuliyle alınacaktır.

Şartnamesi komisyonda hergün parasız olarak verilir.

İsteklilerin 211 lira 05 kuruşdan ibaret muvakkat teminatı İstanbul Vilâyeti defterdarlığı Muhasebe müdürlüğüne yatırarak mukabilinde alacakları makbuz veya banka teminat mektubu ile belli gün ve saatte Kasımpaşada bulunan komisyonumuza müracaatları. (3535)

Sıhhat ve İctimaî Muavenet Vekâleti İskân Umum Müdürlüğünden:

1 — Orta Anadolu vilâyetlerine yerleştirilen göçmenler için fennî şartnamesi dahilinde 5000 adet pulluk imali eksiltmeye konulmuştur.

Bu pulluklara ait fennî ve idarî şartnameler Ankarada İskân umum müdürlüğünde ve İstanbulda İskân müdürlüğünde mevcut olup talipler resmî tatil günleri hariç olmak üzere her gün saat 9 dan 17 ye kadar bu şartnameleri alabilirler.

2 — Pazarlıkla ihalenin 21/12/936 pazartesi günü saat 15,5 da Sıhhat Vekâletinde hususî komisyonda yapılacağı ilân olunur. (3452)

Balatta aşk yüzünden feci bir cinayet oldu

Sadun namında bir genç, kendisinden ayrılacak zannile nişanlısını vurdu

Evvelki gece Balatta bir cinayet olmuş, Sadun namında bir genç nişanlı bulunduğu kızı tabanca ile vurmuştur. Vaka etrafında şu malûmatı aldık:

Balat civarında Kapalıçeşme sokağında 27 numaralı evde oturan Fatma adındaki kadın evinin bir odasını 24 yaşlarında Sadun adında birine kiralamıştır.

Sadun bundan altı ay kadar evvel Cahide adında 18 yaşlarında bir kızla nişanlanmıştır. Dört senedenberi birbirlerini sevmekte olan bu iki genç nişanlandıktan sonra sık sık beraber gezmeğe ve pazar günleri sinemaya gitmeğe başlamışlardır. Fakat son zamanlarda Sadunla nişanlısı Cahidenin babasının araları açılmıştır.

CAHİDE DAVETE GELMİYOR

İki nişanlı bayramda gene beraber gezmeğe karar vermişler, fakat bayram günü Sadun akşama kadar beklediği halde Cahide gelmemiştir. Ertesi gün de nişanlısının gelmediğini görünce Sadun, Cahideye haber göndererek hastaneye gideceğini ve kendisile görüşmek istediğini bildirmiştir. Fakat Cahide bu davete de icabet etmemiştir.

Aradan iki gün geçtikten sonra evvelki gece Cahide yanında annesi, babası ve bir mektepli genç olduğu halde Sadunun odasına gitmişlerdir.

CİNAYETLE BİTEN KONUŞMA

Ev sahibi Fatma birer kahve pişirmiş, onlar kahve içerlerken Cahide odadan çıkarak Fatmanın odasına girmiş ve nişanlısı Sadunu da çağırarak:

— Gel burada beraber kahve içelim ve konuşalım..

Demiştir.

Nişanlısının bayramda eve gelmemesinden ve bu defa da annesi, babası ve diğer bir gençle beraber gelmesinden iyi bir mâna çıkarmıyan Sadun, Cahidenin konuşalım, diye odaya çağırmasından büsbütün şüphelenmiş ve nişanlısının kendisinden ayrılmağa karar verdiği zannına kapılmıştır.

Bu düşüncelerle Cahidenin bulunduğu odaya giden Sadun kapıdan girer girmez tabancasını çekerek iskemlede oturan Cahidenin üzerine iki el ateş etmiştir. Kurşunlardan biri boşa gitmiş, ikinci kurşun genç kızın göğsüne saplanmıştır. Diğer odada oturan Cahidenin babasile annesi ve ev sahibi Fatma, silâh sesini duyunca koşmuşlar, genç kızın kanlar içinde yerde yattığını, Sadunun da elinde tabanca ile kapının önünde durduğunu görmüşlerdir.

O sırada Sadun tabancasını yere atrak yaralı nişanlısının üzerine kapanmış ve:

— Senin benden ayrılacağını söylemişlerdi. Ben bunu hakikat zannederek ayrılığa tahammül edemedim ve seni vurdum..

Diye bağırmağa başlamıştır. Vaka polise bildirilmiş, Sadun derhal eve gelen polislere teslim olmuştur. Yaralı Cahide de Haseki hastanesine kaldırılmıştır.

Dün akşam geç vakit hastaneden aldığımız malûmata nazaran Cahidenin yarası ağırdır ve sıhhî vaziyetinde hiç bir değişiklik olmamıştır. Genç kıza bugün ameliyat yapılacaktır.

Yapılan ilk tahkikatta Sadunun bir müddettenberi akıl hastalığından tedavi edilmekte olduğu anlaşılmıştır. Müddeiumumilik ve zabıta tahkikata devam ediyor.

Hariciye vekilimiz Pariste

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Bu propagandaların hedefi, bilhassa Sancağı, Suriyenin parçası saymıyan Sancak halkının gösterdiği metaneti ve yılmaz kudretini füture uğratmaktır. Bunun mânasını pek iyi anlıyan Sancak halkı propagandaya karşı âzamî teyakkuzu ele almıştır.

ZULÛM VE İŞKENCE HÂLÂ DEVAM EDİYOR

Lâzkiye 19 (Hususî muhabirimizden) — Antakyada normal vaziyet henüz avdet etmemiştir. Sokaklarda hâlâ otuzar kişilik süngülü ve ellerinde makineli tüfenkler bulunan askerî devriyeler, geceli gündüzlü dolaşmakta ve halkı tazyik etmektedir. Sokaklardan geçenlerin üstü, devriyeler tarafından sık sık aranıyor. Türkler dipçikle dövülmektetir. Halkın sabır ve tahammülü tükeniyor.

Bugüne kadar mevkuf kalanların sayısı 38 dir. Bunlar sorgusuz bir şekilde hapis yatıyorlar. Hapsedilenler ekseriya bir don bir gömlekle kalıncaya kadar soyulmakta, saatlerce yağmur altında bırakılmaktadır.

Bu tazyik ve işkence yetişmiyormuş gibi dipçiklerle de dövüle dövüle hayvanlar gibi ahırlara kapatılmaktadır.

TÜRK EVLERİ TAMTAKIR..

Halep 19 (Hususî muhabirimizden) — 929 daki hububat fiati nazarı itibara alınarak Türk köylülerine konulan ağır âşar vergisi, iktisadî şeraitin değişmesine rağmen hâlâ tahsil edilmektedir.

Bir kaç ay geç kalan âşar bakayasını yahsil için mandater devlet memurları şiddeti arttırmışlardır.

Tahsildarlar beraberlerinde Arap jandarmalarla dolaşıyor ve hutbehut istedikleri Türk evine girip aldıkları eşyayı pazarlara götürüyorlar. Bu eşyalar pazarlarda yok pahasına satılmakta ve pek fâhiş olan vergiyi ödeyebilmek için evler tamtakır bırakılmaktadır.

TÜRK KIZLARI EVLÂTLIK OLARAK SATILIĞA MI ÇIKARILIYOR?

Halep 19 (Hususî muhabirimizden) — Âşar vergisini verebilmek için eşyası kâfi gelmiyen Türk köylülerinin kızları evlâtlık olarak satılmak üzere Halep pazarlarına götürülüyor.

Vergi tahsiline ait tazyikin bilhassa Amık ovası köylerinde, Bayır ve Bucak nahiyelerinde tatbik edildiği tesbit edilmiştir.

SANCAK TÜRKLERİ BAYRAM YAPMADI

Halep 19 (Hsususî muhabirimizden) — Antakyada bayram yapılmamıştır. Dükkânlar diğer günlerde olduğu gibi açılmıştır. Mektep talebeleri göğüslerine siyah kurdelâlar takmışlar, bu suretle 1 kânunuevvel hadisesinde ölen iki gencin hatırasını taziz etmişlerdir.

BONOY, REŞİT AĞAYI İKNA EDEMEDİ

Hama 19 (Hususî muhabirimizden) — Şamdan gelmekte olan istihbarat kumandanı Bonoy Kürt oğlu Reşit ağaya raslamış, kendisine bir çok vaadlerde bulunmuş, fakat ikna edememiştir.

Sabıkalı sarhoş

Kama ile ötekine berikine saldırırken yakalandı

Yusuf adında bir sabıkalı dün gece kendini bilmiyecek derecede sarhoş bir halde Beyoğlu caddesine çıkmış ve belinden kocaman kamasını çıkararak yoldan geçenlere saldırmağa başlamıştır. O sırada caddede bulunan 1180 numaralı polis memurile iki bekçi [illegible] bıçaklı sarhoşu yakalamak ist[illegible]

Sarhoş [illegible] kla bunların [illegible] polisi yu[illegible] sin poli[illegible] sufu ya[illegible] mıştır. [illegible] lini ed[illegible]

Şark demiryolları

Devir ve teslim muamelesi yarın başlıyor

Şark demiryollarının hükûmetçe satın alınması üzerine yarından itibaren devir ve teslim muamelesine başlanacaktır. Bu münasebetle bugün Ankaradan Devlet Demiryolları umum müdür muavini Cemal Hidayetin riyasetinde müfettişlerden mürekkeb bir heyet gelecektir. Tesellüm muamelesinin on gün kadar süreceği tahmin ediliyor. Bu iş bittikten sonra kumpanya Devlet Demiryolları tarafından idare edilecektir. Kumpanyaya Şark Demiryolları işletmesi adı verilecek ve Devlet Demiryolları umum müdürlüğünün emrinde bir işletme müdürü tayin olunacaktır.

Kumpanya memurlarının hiç biri açıkta kalmıyacaktır. Bilâkis ihtiyaca göre yeniden memurlar alınacaktır. Kumpanyada on kadar ecnebî memur vardır. Şüphesiz bunlar yeni idarede vazife alamıyacaklardır. Ecnebî memurların hepsi şeftir. Bunlardan açılacak vazifeler Türk memurlardan mürekkeb şef muavinleri tarafından idare olunacaktır. Devir ve teslim muamelesini müteakıb demiryolu üzerinde bazı tamirat da yapılacak, bozuk raylar değiştirilecektir. Hükûmetin yolcu tarifelerini de ucuzlatacağı akla gelmişse de bu hususta henüz katî bir karar verilmemiştir.

Şirketlerin umumî heyet toplantıları başlıyor

İktisat vekâleti müfettişlerinden bir kısmı şehrimize gelmişlerdir. Müfettişler şirketlerin umumî heyet içtimalarında bulunacaklardır.

Ticaret odasında toplanan müfettişler bu mevzu üzerinde görüşmüş ve mıntakalara ayrılmışlardır.

SİYASÎ İCMAL

Panamerikan konferansı

Arjantinin merkezi Buenos Airesde Amerika kıtasındaki yirmi bir devletin iştirâki ile akdolunan konferans ancak beş gün sonra bir neticeye varâbilmiştir. Konferansı Şimalî Amerika müttehid hükûmetleri Cumhur reisi Mister Ruzvelt açmıştı. Fakat mumaileyh çok duramıyarak dönmüştü. Şimalî Amerika devletini konferansın sonuna kadar Mister Hull temsil etmiştir. Konferansın bidayetinde muhtelif fikir ve politikalar birbirlerile şiddetle çarpışmıştır. Daha sonra bu muhtelif fikirler biri Arjantinin ve diğeri Brezilyanın etrafında olarak temerküz etmiş ve iki grup peyda olmuştur.

Nihayet konferansta Şimalî Amerika devleti ağır basmıştır. Fakat dünya vaziyetinin çok kötü olup Amerika kıtasının kopacak yeni fırtınalardan uzak kalması düşüncesi de Amerika devletlerinin birleşmelerinde mühim bir âmil teşkil etmiştir. Evvelâ Şimalî Amerika, Arjantin ve Brezilya yani Amerika kıtasının en büyük üç devleti kendi aralarında mutabık kalmışlardır. Bunları Orta ve Cenubî Amerikanın ikinci ve üçüncü derecedeki devletleri takib etmişlerdir.

Bu suretle bütün Amerika devletlerinin iştirâk edebileceği bir formül bulunabilmiştir. Formül dahi Amerika kıtasının huzur ve emniyeti bu kıtanın dahilindeki yahut haricindeki muhasamalar ile tehlikeye maruz kaldığı zaman 21 devletin hep birlikte hareket eylemesine dairdir.

Bu formülü, Amerika Hariciye nazırı, sulhün en büyük zıman olarak tarif etmiştir. Lâkin hakikatte Amerikanın tam birlik ve blok teşkil eylemesine doğru ilk adımdan başka bir şey sayılmamaktadır. Habeş muharebesi münasebetile Şimalî Amerika devletinin kabul ettiği bitaraflık kanunu bile kabul edilmemiştir. Amerika devletleri arasında bir ihtilâf çıktığı zaman altı aylık bir müddet geçmedikçe muhasamaya başlıyamıyacaklardır. Bu müddet zarfında Amerika devletleri ihtilâfı sulhen halletmek için kendi aralarında is[illegible] [illegible]ede bulunacaklardır. Amerika [illegible] [illegible]hsus bir Milletler Cemi[illegible] [illegible] [illegible]bul edilmemiştir. [illegible] [illegible]i ara-

Adana saylâbının bilânçosu

1274 bina yıkıldı, 6087 nüfus zarar gördü

Kızılay açıkta kalanlara yardıma devam ediyor

Adana 19 (A.A.) — Şimdiye kadar feyezan yüzünden Adanada hasıl olan zayiat şu suretle tesbit edilmiştir:

Polis mıntakasında ve şehir dahilinde Belediye taksimatına göre yedi mahallede 445 ev yıkılmıştır. Bu evlerde zarar gören nüfus mikdarı büyük küçük 1399 kişidir. Bu evlerin 22 si kâgirdir. 384 ü kerpiç ve 54 ü kamıştan yapılmıştır.

Jandarma mıntakasında ve Belediye hududu içinde bulunan 12 köyden ekserisi sazdan yapma ve bir kısmı da kerpiç olmak üzere 801 dam yıkılmıştır. Buralarda büyük küçük 4050 nüfus zarar görmüştür.

Bunlardan başka Belediye hududu haricinde ve jandarma mıntakasında üç köyde 28 kerpiç ev yıkılarak 148 kişi zarar görmüştür.

Şehir dahilinde 490 nüfusun evleri yıkılmadığı halde eşyaları selden ziyaa uğramıştır. Bunlar ianeye muhtaçtır.

Bazı evler peyderyey çökmekte olduğundan bu yekûna 100 evle 500 nüfus ilâve edilebilecektir.

Zarar görenlerden 1618 nüfus Kızılay vasıtasile şehrin muhtelif yerlerinde barındırılmakta ve iaşeleri temin edilmekte, köylere de ihtiyaç nisbetinde ekmek gönderilmesine devam edilmektedir.

Eşya tevziatına devam edilmektedir. Cami, mesçit ve hanlarda sıkışık vaziyette bulunanlar çadırlara çıkarılmıştır. Depolarda, fabrikalarda ıslanan ve çamur içinde kalan ve seller vasıtasile sürüklenip giden pamuk ve kozadan hasıl olan zarar ve buğday ekilen tarlaların günlerce su altında kalmasından mütevellit ziyan mikdarının tesbiti şimdilik mümkün olamamaktadır.

24 yerinden yıkılmış olan seddin tamiri için icap eden keşifler yapılmaktadır. Mevsim yağmurlu gittiği ve bu seddin Adana için çok mühim olduğu için süratle tamirine çalışılacaktır.

ALMANYANIN TAZİYETİ

Ankara 19 (A.A.) — Alman maslahatgüzarının Adana felâketinden dolayı diğer sefirler ile ayni günde hariciye vekâletine gelerek hükûmeti namına beyanı taziyette bulunduğu haber alınmıştır.

Şoförler tacir mi?

İktisad vekâleti çıkan ihtilâfı tetkik ediyor

Ankara 20 (Telefon) — Bazı ticaret odaları, otomobil sahibi şoförleri tüccar addederek odalara kaydolunmağa mecbur etmektedirler. Bu yüzden şoförlerle bu ticaret odaları arasında çıkan ihtilâflar iktisad vekâletine aksetmiştir. Vekâlet meseleyi tetkik ederek şoförlerin tüccar mı yoksa esnaf mı sayılmaları lâzım geleceği hakkında bir karar verecektir.

Maamafih İstanbul ve İzmir gibi büyük şehirlerde şoförlerin; öteden beri ticaret odalarına değil kendi aralarında vücude getirdikleri bir nevi esnaf teşekküllerine bağlı olduklarına nazaran tüccar sayılmamaları ihtimali daha kuvvetlidir.

Iki adlı hırsız

Bir düzüne ev ve dükkân soyan Lütfü yakalandı

Polis ikinci şube müdüriyeti uzun zamandan beri aranmakta olan azılı bir hırsızı yakalamıştır. Lütfü ve Tosun diye iki isim taşıyan, bu suretle muhtelif yerlerde kendisini başka başka adamlar gibi tanıtan bu hırsız şimdiye kadar bir düzüne kadar ev ve dükkân soymuştur.

Lütfü namı diğer Tosun geçenlerde de bir gece Sirkeci civarında Mahmudiye caddesinde hırdavatçılık yapan Pehlivan adında birinin mağazasının kepengini kırarak içeriye girmiştir. Hırsız içeride Pehlivanın para kasasını da kırıp açmış fakat mağaza sahibi akşam üzerleri paralarını eve götürdüğü için hırsız kasada ümid ettiği kadar para bulamamıştır. Bunun üzerine Lütfü mağazadan bir kaç tane kıymetli otomobil saatile bir kat elbise almış ve dükkânın orta yerini de kirlettikten sonra kaçmıştır.

Polis ikinci şube müdüriyeti tarafından yapılan sıkı araştırma neticesinde Lütfü yakayı ele vermiş ve Pehlivanın mağazasından çaldığı eşyalar da meydana çıkarılmıştır. Tahkikat genişletilince bu adamın muhtelif yerlerde yapılan ve failleri bulunamıyan diğer on hırsızlığın da faili olduğu anlaşılmıştır. Zabıta tahkikata devam ediyor.

Iktisad vekilinin tetkikleri

Şehrimizde bulunan İktisat vekili B. Celâl Bayar dün deniz müesseselerinde meşgul olmuş, Denizyolları idaresinde tedkiklerde bulunmuştur.

Direktör B. Sadeddin vekile muh[illegible] işler hakkında izahat vermiştir. [illegible] Ankaraya gidecektir.

Türk - Japon

Ticaret mukavelesi ay başına kadar imzalanacak

Ankara 19 (Telefon) — Japonya ile aramızdaki ticaret anlaşmasının müddeti 1 kânunusanide bitecektir.

Yeni anlaşma akdi için iki hükûmet mümessilleri arasında burada cereyan eden müzakereler dostane bir şekilde inkişaf etmektedir. Ay başına kadr müzakerenin biteceği ve yeni anlaşmanın parafe edileceği tahmin ediliyor.

Bafra belediyesi kahvelerde kâğıt oyununu yasak etti

Bafra (Akşam) — Bafra belediyesi kahvelerde kâğıt oyununu yasak etmiştir. Oynıyan ve oynatanların şiddetle cezalandırılacaktır.

Ruamla mücadele

Hayvanların muayenesi ve aşılanmaları devam ediyor

Hayvanlarda görülen ruam hastalığile mücadele etmek için iki aydanberi devam eden muayene ve aşı ameliyesine büyük bir faaliyetle devam edilmektedir.

Esasen bu mücadele, iki sene evvel tekrar İstanbulda yapılmıştı.

İstanbuldaki mücadele, şehir hudutları içinde Belediye baytarları, mülhakatta da vilâyet baytarları tarafından yapılıyor. Şehrimizde mevcut 12 bin hayvanın birer birer muayeneye tabi tutulması lâzım geldiğinden muayene merkezini teşkil eden Fatih hayvan hastanesine her gün 150, 200 hayvan sevk edilmektedir.

Beyoğlu ve İstanbul taraflarındaki hayvanların muayeneleri bittikten sonra Kadıköy, Üsküdar, Adalar ve Boğazın Anadolu yakasındaki hayvanlar muayene edileceklerdir.

Hayvan, evvelâ hastane lâboratuvarında Seroloji muayeneden geçirildikten sonra gözüne manleyin aşısı tatbik edilmek üzere ikinci bir muayeneye tabi tutulmaktadır.

Bu ikinci yoklamada da hayvanda ruam ârazı görülürse hyavan Rami civarında beynine tabanca sıkılmak suretile ve eziyetsiz olarak itlâf edilmektedir.

Eşya çalarken yakalandı

Ebuzer adında biri evvelki gece Karagümrük civarında Hacerin evinden eşya çalarken yakalanmıştır.

Dün Sultanahmed üçüncü sulh ceza mahkemesinde yapılan muhakeme neticesinde Ebuzerin iki ay, on gün müddetle hapsine karar verilmiş, kendisi mahkemede tevkif edilmiştir.

MEMLEKET HABERLERI

Izmitin bir müze binasına ihtiyacı var

Müze, koca Sinanın güzel eseri Pertev paşa camii yakınında inşa edilmelidir

İzmitte Cumhuriyet meydanı ve Atatürk heykeli

İzmit (Akşam) — Kocaelinde toprağın altı ve üstü eski ve kıymetli eserlerle doludur. Bunların bir araya getirilmesi ve bir müze kurulması bugüne kadar tasavvur mahiyetini geçmemiştir. Halkevinin İzmitte bu işle uğraşan kolu da malî imkânsızlıklar yüzünden bu tasavvuru genişletmeden başka bir şey yapamamıştır.

Kocaeli kültür direktörlüğünün veya vakıf idaresinin de ayni sebeple olacak ki bu iş üzerindeki çalışmaları, tasavvuru kuvveden fiile çıkarmış değildir. Kocaelinde Sinanın birçok kıymetli eserleri ve hele iki tanesi şaheser olan Çoban Mustafapaşa ve Pertevpaşa camileri de bugün bakımsız bir haldedir. Profesör Yansenin İzmit için hazırladığı programda Pertevpaşa camiinin önünden demiryoluna kadar olan kısmın park yapılarak bu güzel eserin her taraftan görülmesi düşünülmüştür. Halbuki bu şehir plânında medenî bir ihtiyaç olan müze işine temas edilmemiştir.

Bizim kanaatimize göre, şehir plânı tasdik edilirken Pertevpaşa camiinin yanında bir de müze binası kurulması mimara hatırlatılmalıdır. Eşleri yalnız Sinana ait olan Pertevpaşa camiini ziyarete gelecekler onun yanındaki Kocaeli müzesini de göreceklerdir. O zaman bu cami de Kocaeli müzesinde Türk mimarisinin yüksek bir âbidesi olarak görünecektir. Hiç şüphe yok ki bugün hemen camiin yanında müze binası inşasına başlansın demiyoruz. Bir müzenin meydana getirilmesi için onu süsleyecek ve kıymetlendirecek eserler önceden derlenirse binanın inşası bir emri vaki şeklini alır.

Maksadımız, plân yapılırken müze kısmının Sinan camii yakınında kurulması temennisidir. Dediğimiz veçhile müzenin kurulması için Halkevinin ve kültür direktörlüğünün müşterek teşebbüsleri vardır. Belediye ve vakıf, son zamanlarda da Kâğıt fabrikası Kocaeli müzesinin kurulmasında elbette âmil olacaklardır. Kâğıt fabrikası direktörlüğünün inşaat sırasında temellerden çıkan eserleri saklamak suretile gösterdiği yakın alâka bu kanaatimizi teyid ettiği gibi kültür direktörlüğü de vilâyetin her tarafında elde ettiği eserleri tesbit etmekle işe sürat vermiş oluyor.

Burada yalnız temas etmek istediğimiz bir nokta var: Evkafın da ayni şekilde alâkalanmasıdır.

İzmit Halkevi yukarıda bahsettiğimiz tasavvurun artık tahakkukuna karar vermiş bulunmaktadır. Onun için bu sene bütçesinin buna göre tanzimi için ilyönkurulu nezdinde teşebbüsatta bulunacaktır.

Sunî ipek fabrikası

Gemlik (Akşam) — Sümer Bankın suî ipek fabrikasında çalışmak için Konyadan 65 işçi daha gelmiştir. Fabrika işçilerinin ekseriyetini iç Anadoludan gelenler teşkil ediyor. Geceleri saat yirmi dörde kadar çalışanlara ayrıca yarım gündelik zam verilmektedir.

Kayseride büyük bayram

20 Kânunuevvelde büyük tezahürler yapılacak

Kayseri (Akşam) — 20 kânunuevvel günü Atatürkün Sıvas kongresinde bulunduktan sonra Kayseriye ilk geldiği günün yıldönümüdür. Her sene bu günü Kayseri bayram olarak kutlamakta ve sevinç tezahürleri yapmaktadır. O gün için Halkevi hazırlanmağa başlamış ve zengin bir program hazırlamıştır. O gün gece gündüz Kayseride büyük tezahürler yapılacak, gece Halkevinde büyük bir müsamere verilecektir.

Cumhuriyet Halk Partisinin vilâyet kongresi de ayni günde yapılacağından kazaların ve merkeze bağlı nahiye ve ocakların delegeleri de Kayseride bulunacaklar ve bu tezahürata iştirâk edeceklerdir.

DİLENCİ EVİ AÇILDI

Kayseri belediyesi bir dilenci evi açmıştır. Zabıta marifetile şehrin içinde dolaşan ve dilenciliği sanat edinen kimseler toplanarak bu dilenci evine sevketmekte, bunların bu evde iaşeleri ile ziya ve mahrukat ihtiyaçları temin edilmektedir. Bu eve giren dilenciler birkaç gün oturduktan sonra müracaatte bulunarak bir daha asla dilencilik yapmıyacaklarına dair kefalet vererek teahhüdatta bulunmakta, yerlerine yurtlarına dönmektedirler.

İDAREİ HUSUSİYE FİDANLIĞI

Kayseri idarei hususiyesi mevcut fidanlığı genişleterek etrafındaki araziyi istimlâk suretile bu fidanlığa katmağa başlamıştır. Bu suretle mevcut fidanlık daha ziyade genişletilmiş olacak ve fabrikalar sahası ve yolları kâmilen teşçir edilecektir.

Geyvede meşhud cürümler azaldı

Geyve (Akşam)— Meşhut cürümler kanununun tatbiki tarihinden bugüne kadar bir dövmek ve tahkir, 4 dövme vakası olmuş, ayni gün derhal tarafeynin celbile muhakemeleri icra edilerek hepsi de karara bağlanmıştır.

Bu şekil usulü muhakeme ve kanunun süratle tatbiki cürümlerin azalmasında çok müessir olmuştur.

Hatay erginlik cemiyetinin Dörtyol şubesi

Adana (Akşam) — Dörtyolda bulunan 500 Hataylı, Hatay Erginlik cemiyetinin Dörtyol şubesini açtılar ve idare heyetini seçtiler. Bu münasebetle hararetli nutuklar söylendi, Atatürke ve İsmet İnönüne tazim telgrafları çekildi.

Samsunun imar plânı

İhtisas encümeni çalışmalarına başladı

Samsun (Akşam) — Samsunun imar komisyonu başkanlığınca bir ihtisas encümeni teşekkül etmiştir.

Bu encümenin vazifesi, büyük meydanlar ve stadyom hakkında fikir bildirmek, muhafazası lâzımgelen eserlerin listesini yapmaktır. Bundan başka encümen, imar plânında yerlerinin gösterilmesini arzu ettikleri binaları da seçeceklerdir.

Encümene: Belediye başkanı, kültür, nafıa, belediye fene işleri müdürleri, sıtma mücadele başkanı, Ahali gazetesi sahibi, müze müdürü, bayan Behire seçilmişlerdir. Encümen ilk toplantısını belediye salonunda yapmış ve bu iş üzerinde konuşmalarda bulunmuştur.

İlk iş olarak, evkaftan camiler hakkında malûmat istenmiştir. Cevap geldikten sonra araştırmalara ve tesbit işine başlanacaktır.

Gemlik parti kongresi

Gemlik (Akşam) — Kaza Parti kongresi toplanmış ve halkın dilekleri tesbit edilmiştir. Gemlikte bir orta mektep açılması için halk tarafından ileri sürülen dileğe, bu işin gelecek yıl düşünüleceği hakkında maarif vekâletinin tezkeresi okunmuştur.

Kongrede kooperatifler kurulmasına, tohumluk buğday tevziine, zeytin haşerelerine karşı mücadelenin şiddetlendirilmesine ait dileklerin lâzımgelen makamlara bildirilmesine karar verilmiştir.

Sonunda yapılan intihap neticesinde Dr. B. Ziya Kaya başkanlığa, B. Kerim Kolla muhasipliğe, B. M. Çorum kâtipliğe, B. Şevket Turhan, Osman Ateş, M. Çipa, Siret Onur üyeliklere seçilmişlerdir.

Burdurda parti kongreleri

Burdur (Akşam) — Burdur C. H. Partisi ilyönkurul seçimi bu hafta yapılmış ve Partinin iki senelik bütçesi on iki bin lira olara kabul olunmuştur.

Bu gelirin Halkevine ayrılan kısımdan dört bin lirası ile öğretmenler birliği binasının yerinde, birlik binasının kereste levazımından da istifade etmek suretile, bir çocuk kütüphanesi ve sinema yaptırılacaktır.

Parti başkanı vali Savaş bu işe çok önem vermektedir.

Halkevimiz kış mevsimi dolayısile haftalık aile toplantılarına başlamıştır.

Samsun gümrük iskelesi tamir ediliyor

Semsun (Akşam) — Belediye, eski bir halde bulunan gümrük iskelesini esaslı bir surette tamir ettirmeğe karar vermiştir. Bunun için sekiz bin lira harcanacaktır.

KADIN KÖŞESİ

Kristal takımlar

Kristal ve kıymetli ağaçtan yapılan sofra takımları çok kullanılıyor. Resimde çerez ikram etmek için cilâlı tahtadan yapılan iki gözün içine kristal iki kâse konmuştur. Peçete halkası da kristaldir.

Çamaltı tuzlası

4 Kilometre uzunluğunda rıhtım yapılacak

İzmir (Akşam) — İzmirin Çamaltı tuzlasında bu sene bir rıhtım inşa edilecektir. Rıhtım dört kilometre uzunluğunda olacaktır. Ankaraya gitmiş olan tuzla müdürü B. Sezai Bugaç İzmire dönmüştür. Tuzladan civar köyler halkına kilosu üç kuruştan tuz satılmağa başlanmıştır. Köylüden başkaca hiçbir masraf alınmıyacaktır.

Bu sene tuzlada yapılacak mühim inşaattan biri de elektrik santralıdır. Evvelce İzmir elektrik şirketinden cereyan alınması düşünülmekte idi. Bundan sarfınazar edilmiştir, tuzlada büyük bir elektrik merkezi vücuda getirilecektir.

İzmir kız enstitüsü

İzmir (Akşam) — İzmir kız enstitüsü öğretmen ve talebelerinden kalabalık bir grup, bayram tatilinden istifade ederek Bergamaya gitmişler, oradaki âsarı atikayı görmüşler, harabeleri gezmişlerdir. Bu seyahat çok istifadeli olmuştur.

Millet okulları

Burdur (Akşam) — Geçen senelerde olduğu gibi bu sene de ilk okul olan her köyde ve vilâyet mekezinde üç okulda gece Millet okulları açılmıştır. Verimli bir şekilde çalışılmaktadır.

Samsunda bir maç

Samsun (Akşam) — Geçen hafta Bafra Gençler birliği ile Samsun spor gençleri arasında Samsun stadında yapılan maçı Bafralılar kazanmışlardır. Sasunluların çok güzel bir oyun çıkarmalarına rağmen netice 3-2 Bafralıların lehine bitmiştir.

SEVENLER YOLU

Edebî Roman — Bürhan Cahid MORKAYA

Tefrika No. 56

Onun otele ilk geldiği zamanlar geçirdiği beceriksizlikleri unutmayanlar olmasa genç kadın müşkül vaziyette kalacaktı.

Bu çetin müsabakayı erkek ve kadın gruplarında galebeyi Rejina oteli misafirleri kazanmışlardı. Birinci ve ikincilere kazandıkları madalyaların verilmesi o akşam için tertib edilen baloya bırakılmıştı.

Diğer otelin sakinleri bu şenliğe iştirak ettikleri için Rejina palasın büyük salonu tamamile doldu. Kışın en cıvcıvlı bir mevsiminde bu karlı dağ tepesindeki otelin sıcak salonunda bir bahar havası esiyordu. Her taraf çiçek içinde idi.

Yazın Ostand plâj gazinosunda çalan müzik heyeti şimdi burada bulunuyordu.

Çoğu tanışan azı göz âşınası olan iki otel halkı bu gece eğlencesine ne zamandır mütehassir kaldıkları bir âleme koşar gibi iştirak ettiler.

Nermin hanım yalnız kalmamak için ihtiyar karı kocanın ricasile onların masasında yer almıştı.

(Rejina) nın geniş camekânlı antre kapısı her açılışta içeriye kalın kürkleri karla örtülmüş bir çok kadın ve erkek giriyor ve ikinci antreden geçen kadınlar salona yarı çıplak bir halde geliyorlardı.

Biribirinden güzel bin bir koku yayılan salonların ılık havası içinde en meşhur moda mağazalarının icad ettikleri en yeni tuvaletlerile yüzlerce kadın cıvıldaşıyor. Cazband en oynak parçaları çalıyor, biribirinden göz alıcı renk renk tuvaletler, biribirinden kıymetli elmaslarla bu çiçekli salon muhayyel bir cennet âlemi gibi görünüyordu. Dışarıda buram buram yağan kar bütün yolları kapıyor. İki otel arasında irtibatı temin için gece bekçileri sık sık yol açıyorlardı.

Nermin hanım ilk dansı bir iki gün evvel beraber yemek yedikleri iki İngilizden biri ile yaptı.

Müzik durduğu zaman bugünkü müsabakada kazananların hediyelerini almak için hazır olmaları söylendi.

Salonun ortası boşaldı.

Üzerinde çiçekler, vazolar görünen bir masayı iki garson ortaya getirdiler. Müsabaka komitesini teşkil eden iki erkek ve iki kadın masanın başına geldiler. İlk defa Nermin hanımla matmazel Lidya Choisy isimleri okundu.

Bu akşam kendine ve rengine pek iyi yakışan açık mavi tuvaleti ile pek güzel olan genç kadın Türk kadınlarına mahsus o ahenkli yürüyüşile masaya yaklaştığı zaman bütün gözler üzerinde birikmişti.

Ona bir gümüş madalya ve bir küçük maden kupa veren komitenin yaşlı kadını ayrıca yüzünden öperek tebrik ederken salonun dört tarafından bir alkış fırtınası koptu.

Genç kadın heyecanlanmıştı.

Dönüşü daha sevimli oldu. Bir kuş ürperişile adımları biribirine karışarak masasına geldiği zaman yüzü utanmaktan pençe pençe kızarmıştı.

En yakın masalardan güller, karanfiller atılıyordu. Bir dakika içinde masanın üzeri bir çiçek sepeti halini aldı.

Amerikalı karı koca bu çiçek yağmurundan pek hoşlanmışlardı.

Eğlenmesini pek iyi bilen

çekler düşerken:

— Ç

Çok samimî eğleniyorlardı.

Günün kahramanı olan matmazel Lidya ve Nermin hanımla dans etmek için erkekler tanışma fırsatları arıyorlar ve bunu kolaylıkla buluyorlardı.

Bu arada genç kadını en sık ziyaret edenler iki İngilizdi.

Bu danslar arasında onu ertesi akşam bir kokteyl içmeğe davet ettikleri zaman tereddüd etmeden kabul etti.

Ayni otelde misafir olmak, ayni sporları yapmak, ayni yerde yemek yemek ve nihayet iyi tanışmağa vesile olacak fırsatlarla karşılaşmak bu dostluğun hazırlanmasına yardım etmişti. Onun için genç kadın arkadaşlığın bu tabiî neticelerinden irkilmiyordu. Ve nihayet bir kaç gün evvel kendisi de onları davet etmişti.

Saat on ikiyi geçmişti ki ertesi günün kar ve kızak eğlencelerini düşünen kalabalık yavaş yavaş dağıldı. Genç kadın da bir dans sonunda masasına avdet etmeden doğruca odasına çıktı.

avaya ka-

neşeliydi.

a uzandı-

yayılan

ile me-

badı.

***

Geniş yapraklı salon ağaçları altında başlıyan tatlı sohbet yemek vaktine kadar devam etti.

Kokteyl saatinde otelin küçük salonu oldukça kalabalık oluyordu. İki erkek arkadaşından İskoçyada geçen bir av âleminin hatırasını dinliyen genç kadın kazandığı sempatinin gittikçe derinleştiğini hissederek duyduğu haklı gruru dudaklarında tatlı bir tebessümle ifade ediyordu.

Bu sırada metrdotelin getirdiği telgrafı heyecanla açtı ve okudu:

«Nonoş abla, hemen gel!

Şermin»

Elindeki kâğıt parçası ona beklediği haberi veriyordu. Fakat bu haber de pek çabuk gelmişti. Şermin Viyanaya döneli on beş gün olmamıştı bile! Buraya o kadar ısınmıştı ki!

Genç kadının yüzündeki değişikliği hisseden iki erkek önlerine bakıyorlardı. Bir rüyadan uyanır gibi dudakları hareket etti:

— Yarın Viyanaya dönüyorum.

İki sarı baş birden kalktı ve iki çift mavi göz genç kadının zeytin yaprağı gözlerinde buluştu. Aynı kelime iki ağızdan birden işitildi:

— Dönüyor musunuz?

— Evet. Kuzinimin nişan merasimi var. Bulunmak lâzım.

(Arkası var)

Hergün bir hatıra ...

Tiyatroda bir ses yükseldi : " İçir zehiri hain herife „

Arkasından başka bir ses yükseldi: « Oh olsun sana, nasıl hainlikleri yapar mısın ? rezil herif .. »

Sahne artistlerinin çok tuhaf bazı hatıraları olduğunu yazmıştık. Geçen gün bu senenin ikinci telif opereti «Leylâ ve Mecnun» u yazan sanatkâr İ. Galip ile hoşbeş ediyorduk.

İ. Galip anlatmağa başladı:

— Sahnede insanın başına öyle garip şeyler gelir ki insan bunları hatırladıkça gülmekten kırılır...

Hiç unutmam. En son Şekspirin «Hamlet» eserini oynuyorduk. Ben kral rolünü temsil ediyorum. Hain, zalim, katil bir kral...

Rol icabı ben müthiş hainlikler yaptıktan sonra aktörlerden biri tarafından zehirlenecektim.

Aktör tam zehiri bana uzattı. Salondan biri bağırdı:

— İçir zehiri kerataya.. içir zehiri... Ve arkasından müthiş, çıngıraklı bir küfür...

Zehiri içtim. Arkasından bir nâ daha:

— Oh olsun kerataya...

Vay canına... Piyeste bana fenalık edildikçe meçhul seyircinin keyfine diyecek yok...

GECE YARISI SOKAKTA BİR HÂDİSE

Oyun bitti, kral elbiselerini çıkardım. Kendi elbiselerimi giydim.

Sokağa çıktım, gidiyorum. Arkamda ayak sesleri....

Biri bağırdı:

— Efendi.. efendi..

Durdum. İki kişi..

— Buyurunuz efendim..

— Biri sordu:

— O hain kral sen mi idin?...

İçimden :

— Adam mutlaka beni beğendi. Tebrik filân edecek... Dedim. Nezaket bekliyorum.

— Evet efendim.. o hain kral bendenizdim... Dedim. İ. Galip bendeniz...

Adam:

— Demek sen idin onları yapan ha... Sakın bir daha yapayım deme.. sakın ha...

Şaşırmıştır. Hiç ümit etmediğim bir cevap...

O devam etti:

— Yapma beyim.. yapma.. bir daha öyle şeyler yaptığını görmiyeyim.. bu dünyada hiçbir fenalık karşılıksız kalmaz.. ettiğini bulursun.. sana yakıştıramadım bu işleri.. sakın bir daha öyle münasebetsizliklerini görmiyeyim... Dedi.

Durdu, ters ters yüzüme baktıktan sonra gayet aksi bir halde:

— Anladın mı?.. Dedi...

— Anladım, teşekkür ederim.. dedim, uzaklaştım.

Zahir, meçhul seyirci beni bütün o fenalıkları kendiliğimden yapıyorum sanıyordu...

«KÖR» PİYESİNDE BİR VAKA

Bir vaka da hatırıma geldikçe hâlâ gülerim. Ertuğrul Muhsin ve arkadaşlarla beraber turneye çıkmıştık. Bir şehirde Kör piyesini oynuyoruz.

Kör rolünde Ertuğrul Muhsin... Tabiî sahnede gözleri görmüyor.. sahnede bastonla dolaşıyor.. gayet ağır bir piyes...

Birdenbire sahneye elinde bir buketle bir kız çocuğu fırladı. Piyesin en acıklı ve facialı yeri... Kız çocuğu götürdü, buketi Ertuğrul Muhsine uzattı:

— Kör amca.. kör amca.. al...

Muhsin nasıl alsın.. bir kere kör... Gözleri görmüyor.. bundan başka piyesin en facialı yerinde böyle çiçek alınıp, teşekkür edildikten sonra tekrar oyuna devam olunur mu?

Ertuğrul Muhsin, bastonu elinde, kız çocuğuna arkasını döndü. Çocuk hemen Muhsinin önüne geçti:

— Amca.. alsana...

Öyle müthiş bir vaziyet ki.. Muhsin tekrar döndü. Çocuk yine önüne geçti:

İ. Galip

— A... Kör amca.. alsana... Elim yoruldu...

Oyun ha aksadı, ha aksıyacak... Ben küçük kıza:

— Yavrum.. dedim.. baksana amca kör.. görmüyor.. ver çiçeği bana..

Küçük kız burnunu çekti:

— Sana vermem.. Kör amcaya vereceğim...

— Ver kızım ver..

— Vermem.

Kızın elinden çiçeği alıncıya kadar akla karayı seçtim. Ve piyes te aksamadan devam edebildi.

PİYESTEN SONRA ZİYAFET

Hatırımda değil... Bir piyeste gayet parasız, fakir, aç, sefil bir adam rolünü oynuyordum.

Arada bir yan localardan birinden bir ses:

— Vah zavallı...

Ben piyeste:

— Açım.. karnım aç.. dedikçe ayni ses:

— Vah zavallı...

Piyes bitti.. tiyatrodan çıkacağım.. Kapının önünde bir adam:

— Beni hanımefendi gönderdi.. dedi.. halinize acımış.. şu lokantaya gidiniz de karnınızı doyurunuz... Hanımefendi size çok acıdı...

Halbuki karnım gayet tok.. uşağa teşekkür ettim. Karnımın tok olduğunu, rol icabı «açım» diye bağırdığımı söyledim.

H. F. Es

Samsunun bir haftalık ihracatı

Samsun (Akşam) — Şehrimiz piyasası oldukça hararetlidir. Son hafta içinde Çekoslovakyaya 40 ton haşhaş, Hamburga 60 ton kabuklu ceviz, 10 ton iç ceviz, 50 ton kepek, 52 sandıkça yumurta, Triyesteye 20 sandık yumurta yollanmıştır.

Bundan başka İstanbula 25 ton ceviz içi, 13 ton mercimek, 487 sandık yumurta, 93 ton fasulya, 227 sandıkça yumurta ihraç edilmiştir.

Model uçak sergisi dün açıldı

Sergide teşhir edilen model uçaklar

Dün Taksimde âbide karşısındaki Emlâk şirketine ait binada bir model uçak sergisi açılmıştır. Vahram Yalçın isminde tayyare inşaat işlerile meşgul olmuş bir vatandaş tarafından açılan bu sergide tayyarenin icadından bugüne kadar muhtelif devirlerde yapılan tayyarelerin modelleri bulunduğu gibi ayrıca küçük mikyasta yapılmış ve uçabilen modeller de vardır.

Sergi, çocukları bir tayyarenin yapılması hakkında malûmat sahibi edecek mahiyettedir. Kânunusaninin üçüne kadar açık bulundurulacaktır.

Burdurda öğretmenler bir toplantı yapmışlardır. Resmimizde öğretmenlerden başka kültür direktörü ve maarif müfettişi görünüyor.

VENEDİKLİ BAFFA
"Safiye Sultan„

Yazan: Ahmed Refik

Tefrika No: 56

İbrahim paşa hayretler içinde kaldı. Bütün işleri gören o idi. Sadarete Çığalazade gelmişti !

Nemçe kralı Rudolf ne yapacağını şaşırdı. Onun en güvendiği adam, Mansfelddi. Türkler onu da yere serdikten sonra, artık bütün ümidleri kırıldı.

Türklerin, adını beceremiyerek, Jigmona dedikleri Erdel beyi Sigismud bu felâketten istifade etti. Hiç sevmediği karısı Kristini boşadı. Erdel halkı Sigismundun başına gelen bu belâdan o kadar memnun oldular ki... Onlar hiç bir zaman Avusturyanın vesayeti altında kalmak istemezlerdi. Çünkü hepsi de kalben Türktü.

Harb, tabiî devam edecekti. Fakat Türklerle artık meydan muharebesi yapmanın imkânı kalmamıştı. Türklerle açılan bu Onbeşyıl harbi artık kale muharebelerine münhasır kalacaktı.

Peçevi İbrahim efendi muharebede Lala Mehmed paşa kolunda idi. Bu zaferden o kadar memnun oldu ki, Estergondan çıktıkları zaman Palfinin söylediği sözler hatırına geldi: «Biz islâm milletini bir kutuya benzettik ve kutuyu açtık. Boş bulduk.» Bakalım, şimdi «Palfi melûnu» ne diyecekti!

O gün Haçovada herkes derin bir nefes aldı. Üçüncü Mehmed, hocası, hep sevinç içinde idiler. Hoca Sadettin efendinin gururundan koltukları kabarıyordu.

Çığalazade Sinan paşa bütün maiyeti ile otağı hümayun önüne geldi. İçeri girdi. Venedikli Baffanın damadı veziri azam Arnavut İbrahim paşa hâlâ ortada yoktu.

Çığalazade, Üçüncü Mehmedin eteğini öptü. Yapılan işleri anlattı:

— Bu yüz aklığına sebep ben oldum, dedi.

Hoca efendi ile kapı ağası Gazanfer ağa da orada idi. Çığalazadenin sözlerini onlar da tasdik ettiler. Çünkü Gazanfer ağanın Çığalazade ile «nisbeti türabiyyesi» vardı:

— Arzusuna müsaade olunursa lâyıktır, dediler.

Arzusu ne olabilirdi? Sadaret mührü!

Üçüncü Mehmed razı oldu. Çığalazade Sinan paşa sevinç içinde otağına döndü. Halbuki pişdat muharebesinde ilk kaçan kendisi idi...

Sinan paşa, otağına gelir gelmez, sadrazam oldum diye herkese elini öptürdü. İbrahim paşanın bu işlerin hiç birinden haberi yoktu. Düşmanın mağlûbiyetinden o kadar memnundu ki, sevinç içinde otağı hümayuna geldi. Venedikli Baffanın oğluna muharebenin nasıl cereyan ettiğini ve düşmanı yenmek için neler yaptığını anlattı. Kimlerin canla ve başla çarpıştıklarını ve kimlere dirlik ve terakki verilmek lâzım geleceğini arzetti. Üçüncü Mehmed hiç utanmadı. Vesayete muhtac bir adam. Kim ne derse onu yapmağa mecburdu. İbrahim paşanın kendi eniştesi olduğunu bile düşünemedi. İstanbula döndükleri zaman, gene anasile ve kız kardeşile sarayda karşı karşıya geleceklerini de aklına getiremedi. İbrahim paşa hâlâ kendini veziri azam sanıyor, Üçüncü Mehmed de: «Sen mazulsün» diyemiyordu.

İbrahim paşa huzurdan çıktı. Teşrinisaninin en soğuk günlerinde Mesö - Keresztes bataklıklarında ve yağmurlar altında çarpışan Serhad erlerine dirliklerini söyledi. Hepsi memnun oldu. İbrahim paşanın, azlinden haberi yoktu. Zaten nasıl aklına getirebilirdi? Kimin damadı idi? İstanbulda Hadım Hasan paşa ile beraber bütün Osmanlı imparatorluğunu idare eden Venedikli Baffanın... Garibdir ki, bu Hadım Hasan paşa, daha evvel, Yedikulede hapse de tıkılmıştı.

İbrahim paşa Haçovada Serhad gazilerine ihsanlar veriyor, kaçanları toplamıya çalışıyordu. O gün, akşama kadar, yağmurlar altında çalıştı durdu. Veziri azam Çığalazade Sinan paşa da çadırında oturmuş, hâlâ el öptürmekle meşguldü.

Sabah oldu. İbrahim paşa, cerrah Mehmed paşa ile Cafer paşayı çadırına davet etti. Konuştular. Bütün maiyetlerini yanlarına alarak düşman ordusuna doğru gittiler. Haçovada kalan topları, yığın yığın cephaneleri gördüler. Onları taşıtmakla meşgul oldular.

Hacei Cihan da sabah namazını kıldı. Gûya Yavuz Sultan Selim evlâd ve ahfadını irsen Hasan Canın evlâd ve ahfadına emanet etmiş gibi örf ve izafetile üçüncü Mehmedin otağına geldi. Huzura girdi. Üçüncü Mehmed hocasını görünce memnun oldu. Görüştüler. Hoca efendi padişaha hiç bir şey söylemedi. Fakat dışarı çıkınca, vezaret mühürünün İbrahim paşadan neden alınmadığını kapı ağası Gazanfer ağadan sordu.

Gazanfer ağa ne diyeceğini şaşırdı:

— Galiba saadetlû padişah ol fermanına nadim olmuştur. Anlanur.

Diye cevap verdi.

Hoca Sadettin efendi hayretler içinde kaldı. Bu parlak zaferden sonra sadaret meselesi için bir patırdı kopacağından korktu.

Kapı ağası Gazanfer ağaya işi gayet samimî anlattı:

— Mademki İbrahim paşayı azil müradı hümayunları değil imiş, dünkü gün Sinan paşanın iltimasına müsaadeden mübaadet gerek idi. İş çün bu dereceye geldi. Bir günde rücu eylemek televvün izhar etmektir. Bir insanı bu kadar âdem içinde bednam etmeğe ihtiyaç ne idi? İşte her fitne ve fesad ki kopar, bu makule televvünden kopar, dedi.

Gazanfer ağa düşündü. Hocanın dediğini yapmak vazifesi idi. Çünkü padişaha ne arzedilecekse, onu arzetmek kapı ağasının vazifesi idi. Fakat Gazanfer ağa buna cesaret edemedi:

— Bu kelâmı ben padişaha demeğe kadir değilim, dedi.

Büyük mirahor Ahmed ağa da yanlarında idi. Canı sıkıldı:

— Efendi lisanından anmakta ne hâta vardır? Şimdi bu kulunuz tabur seyrine hangi ata süvar olacakların sual itmelüyin. Buyurursanı, anı ben dirin, dedi.

Zaten Gazanfer ağanın da istediği bu idi. O da «aslında frenk ve Çığalazade ile hemcins ve hemrenk» di. Memnuniyetle razı oldu.

Ahmed ağa huzura girdi. Padişahtan at danışırken sırasını getirdi:

— Hoca efendi taşrada. Mührü şerif hâlâ İbrahim paşada olduğu için asker arasında bir dedikodu çıkacağına ihtimal veriyor, dedi.

Üçüncü Mehmed biraz duraladı. Bu, biraz güç bir işti.. Fakat bir kere söz ağzından çıkmıştı. Şu soğuk yerlerden kurtulupta İstanbula geldikten sonra işi düzeltmek kabildi:

— Kapıcılar kethüdası varsın, alsın ve getürsün. Sinan paşaya versün. dedi.

Ahmed ağa dışarı çıktı. Üçüncü Mehmedin sözlerini Gazanfer ağaya hoca efendinin yanında anlattı. Gazanfer ağa doğru İbrahim paşanın çadırına gitti. Bulamadı. Tabur seyrine gitmişti. Yolda rasgeldi. İşi anlattı. İbrahim paşa hiç sesini çıkarmadı. Maiyetindeki askerlerle beraber çadırına geldi. Mühürü çıkardı. Gazanfer ağaya teslim etti. O da götürdü. Sinan paşaya takdim etti. İbrahim paşa hayretler içinde kaldı. Bütün işleri gören kendi idi. Hoca Sadettinle Gazanfer ağanın himayesi Çığalazadeyi sadarete kadar çıkartmış, kendini mührü şeriften mahrum bırakmıştı. Fakat mühürü almanın kolayı vardı. İş, biran evvel İstanbula gelmekti. Bakalım, Venedikli Baffa mühürün damadından alınmasına razı olacak mıydı?

(Arkası var)

AKŞAM - SPOR

Ankara futbol turnuasından mühim ve hayırlı iki netice alındı

1 - İstanbula asrî bir stad kazandırdı, 2 - Balkan futbol turnuasının Ankarada yapılmasını temin etti

Ankaradaki yeni stadın açılışı ve üç futbol merkezinin en kuvvetli dört takımı arasında yapılan futbol turnuası, Türk futbolüne bir hız verdi ve bu turnuadan çok hayırlı neticeler doğdu. Memnuniyetle gördük ki büyüklerimiz sporla yakından alâkadardırlar. Bu alâkayı da bu stadın açılışında başbakanımızın hareketleri ve sporun kalkınması için verdikleri emirler açıkça gösteriyor.

Bu, ne büyük alâkadır ki başbakan iki gün sıfırdan aşağı on beş derecelik bir soğuğa rağmen maçları heyecan duyarak sonuna kadar seyrettiler. İnkilâpçı Türkiyenin sporda da büyüklerimizin bu yakından alâkasile bir inkilâp doğuracağına iman etmeliyiz. Bu, uzak değil, pek yakındır.

Yalnız onlar da bizden çalışma ve faaliyet bekliyorlar.

Adliye bakanı stad açılış hatırası olan kupayı Fenerbahçe kaptanına veriyor

Yeni stadın Ankarada açılılışı Ankara için bir hareket oldu. Burada iki yayırlı netice ile karşılaştık. Bunlardan birisi Ankarada yapılan stadın bir eşinin de İstanbulda yapılması hususundaki emirdir.

Başbakanın yanlarında bulunuyordum, dahiliye bakanına öyle katî bir emir verdiler ki artık bence İstanbul şehir stadının temelleri atılmış sayılabilir.

Seneler var ki İstanbulda stadın yapılacağını duyuyoruz. Yenibahçede yapmağa kalktılar. Halkın spora karşı olan alâkasını arttırmak için şehir stadının merkezî bir yerde yapılması lâzım gelirken böyle bir yerde yapılması hususunda ısrar edilmesi birçok münakaşalara sebebiyet vermişti. Gazeteler, bu işle aylarca meşgul oldular ve nihayet stadın orada da yapılmasından vazgeçildi.

Dahiliye bakanımız aldıkları bu emirleri hiç şüphe yok ki derhal yerine getireceklerdir.

Esasen dahiliye vekili, başbakana:

«— Başbakanım, İstanbulun da böyle bir stada ihtiyacı vardır.» dediler.

Bunun üzerinedir ki başbakan da yapılmasını emrettiler. Artık bu işe bitmiş nazarile bakabiliriz. İstanbul sporu için bundan büyük bir kazanç olamaz.

Bugüne kadar Avrupadan bir takım gelse yüzümüz kızarıyordu. Dört duvar arasına sıkışmış Taksimdeki viraneye sokuyorduk. Fenerbahçeliler kendi gayretlerile bir stad yaptılar. Şimdiki halde stad denebilecek yer, ancak burasıdır. Şehir stadı, İstanbul sporu için bir ihtiyaçtı. O ihtiyacın halli için ilk adım atılmış oluyor.

İkinci hayırlı netice: Balkan futbol şampiyonasının Ankarada yapılması hakkındaki başbakanımızın emirleridir. Bir sporu yükselten, harekettir. Hareket yapmıyan spor, bilhassa futbol, ölmeğe mahkûmdur. Seneler var ki ancak Berlin olimpiyatları vesilesile iki millî maç yapabildik. Tabiîdir ki temas olmayınca yükselme beklememeliyiz.

Güreş, bizde nasıl yükseldi? Evvelâ hiç seyircisi olmıyan bu spor, bugün futbol kadar seyirci ve meraklı toplamaktadır.

O da sık sık temas yapmakla oldu. Bunda da en mühim âmil, yapılan Balkan güreş şampiyonalarıdır. Balkan futbol şampiyonasının Ankarada yapılmasına karar vermek Türk futbolü için çok hayırlı bir neticedir.

Düşününüz, dört takımın karşılaşması ne büyük bir alâka uyandırdı. Bütün Ankara bu maçlarla yakından alâkadardı. Yüz bin nüfusu bulunan bir şehrin on beş bin kişisini üç gün arka arkaya bir yere toplamak ne büyük bir harekettir?

İşte Balkan futbol şampiyonası da hiç şüphe yok ki her gün yirmi otuz bin kişiyi bir araya toplıyacaktır ve bu alâkayı gören - ve eğer çalışarak büyük muvaffakıyet te elde edersek - büyüklerimiz daha büyük yardımlarda bulunacaklardır.

Biz bu yazımızı yazmakla: Ankaradaki stadın açılışı ile Türk sporu yeni bir devreye girmiştir. Biz bu alâkayı gördükten sonra artık Türk sporuna kurtulmuş nazarile bakıyoruz. Yalnız bir şartla, büyüklerin bu alâkasına çalışmakla mukabele edersek... Diyoruz.

Bu turnua maçlarında gördük ki Ankara futbolü bugün artık İstanbul futbolü ile boy ölçüşecek bir kuvvettedir. İstanbulun başta giden iki takımı Fenerbahçe, Galatasaray bu karşılaşmalarda birisi bir şans eseri değil Ankaralıların güzel oyunu karşısında normal şartlar altında mağlûp oldu. Fenerbahçe de Galatasarayın galibi Ankaragücünü güzel bir oyundan sonra 1 - 0 yenebildi. Bu neticeler gösteriyor ki Ankara futbolü bugün İstanbul futbolüne kafa tutacak kadar yükselmiştir. Unutmıyalım ki bundan dört sene evveline kadar İstanbulun her hangi bir takımı Ankaranın başta giden bir takımını, hattâ Ankara muhtelitini yenebilirdi. Halbuki bugün gözlerimizle gördük ve aldıkları neticelerle anladık ki Ankarada futbol bu dört sene zarfında hayretlerle karşılanacak bir yükselme devresi geçirmiştir.

Galatasaray bugün İstanbulun başta giden takımları arasındadır. Ankaragücü bu karşılaşmada oyunun son on dakikası hariç, tamamile hâkim bir oyun oynamıştır. Ve çok haklı bir galebe elde etmiştir. Hattâ şunu da söyliyelim ki daha büyük bir fark bile olabilirdi. Ve alınan netice tabiidir.

Fenerbahçe karşılaşmasına gelince sarı lâcivertliler bu maçı güçlükle ve canlı oyunları sayesinde kazandılar.

Bilhassa ilk devrede Fenerliler son senelerde oynadıkları oyunların en güzelini oynamışlardır.

Bugün Ankaragücü takımında ferd itibarile As oyunu görmedikse de takım oyunu oynuyorlar. Futbolde esasen bu lâzımdır.

Fenerbahçeliler bu galibiyetlerile Türkiyenin en kuvvetli takımına sahip olduklarını bir defa daha ortaya koymuşlardır.

Ve Ankarada bir âbide şeklinde yükselen bu güzel stadın açılış hatırası olan kupayı çok haklı olarak kazanmışlardır. Sırası gelmişken bir noktaya daha işaret edelim, millî küme hakkında verilen kararı biz sevinçle karşılamış, futbolümüzün kurtulması için bunu çok hayırlı bir netice olarak kabul etmiştik. Bazı kimseler buna uluorta klüpçülük hislerine kapılarak itiraz ettiler.

Bu stad açılış turnuvasındaki karşılaşmalar millî kümenin küçük bir nümunesi idi. Türkiyenin en kuvvetli dört takımı karşılaştı. Ankara için dolayısile Türkiye için büyük bir hareket oldu. Millî küme yapıldıktan sonra bu karşılaşmalar her sene üç dört ay devam edecek, millî küme işi Türk futbolü için bir yükselme ve kurtulma vesilesi olur mu? Olmaz mı? Bunu okuyucularımızın takdirine bırakıyoruz.

M. Kemâl

Fener - Ankara gücü maçından bir enstantane

Dünkü B takımları

Güneş 2 - Galatasaray 2

Dün üç stadda B takımları müsabakalarına devam edilmiştir.

Bu karşılaşmaların en mühimmi Taksim stadında Galatasaray ve Güneş B takımları arasındaki müsabaka olmuştur. Oyun 2-2 berabere neticelenmiştir.

Yapılan diğer maçlarda Süleymaniye, Topkapıya 4 - 2 Fenerbahçe, Hilâle 5 - 0, Anadolu, İstanbulspora 3 - 2 galip gelmişlerdir.

SARAY ve BABIÂLİNİN İÇ YÜZÜ

Yazan: SÜLEYMAN KÂNİ İRTEM — Tercüme iktibas hakkımahfuzdur.

Tefrika No. 799

Bulgar eşkıyasının bir amerikalı rahibeyi dağa kaldırmasından çıkan hadise

Balkanlarda gizli yerlerde litoğrafya ile beyannameler, ihtilâl şarkıları ve şiirleri gizli matbaalarda gazeteler basılıp dağıtılıyordu. Bulgarlar arasındaki davalar komitece hallolunuyordu. Komitenin nüfuzunu hususî işlerde kullanmak, kadınlara taarruz etmek gibi hareketlerin cezası komitece idam ile cezalanırdı.

1899 dan sonra komite yüz, iki yüz kişiden mürekkeb çeteler teşkil ederek Bulgar köylülerini askerî bir disiplin altına almağa, bunları Bulgaristanda tahsil etmiş zabitler marifetile asker gibi talim ve terbiye etmeğe de başlamıştı. Böyle teşebbüslerle ihtilâl propagandasında cismanî ve ruhanî her vasıtaya baş vuruluyordu.

Bulgaristan için Makedonya ve Trakyada komitelerin mevcudiyeti elzem görünüyordu:

Bir defa bu hal Bulgarların Osmanlı hükûmetinden memnun olmadıklarını bütün siyasî adamlara gösterecekti; sonra Bulgarlar arasında serbesti ve hürriyet fikirlerini idame eyliyecek, Bulgaristanın Makedonya hakkında beslediği emelleri elde etmesine medar olmak üzere eski (Rilo) manastırının (1) iki tarafındaki Bulgarlar arasında her türlü münasebetleri inkişaf ettirecekti.

Bulgaristanın Osmanlı devletine karşı kullandığı tazyik vasıtalarının devletlerce Makedonyada yapılması istenilen ıslahat işile münasebeti kuvvetli idi.

Bulgar hükûmeti her çareye başvurarak Makedonyada velev muvakkaten olsun asayişin, sükûnetin tessüsüne müsaid bulunmamalı idi! O ancak bu suretle devletleri müdahaleye icbar edebilecekti.

Bu hedef elde edilince devletleri yeni ve daha geniş ıslahat programları vücude getirmeğe sevkeylemek için siyasî cinayetler, iğtişaşların ardı, arası kesilmemeli idi.

Bu suretle her yeni program yeni karışıklıkları, her karışıklık yeni bir ıslahat projesini takib edecekti. Bu silsile ancak Osmanlı imparatorluğunun Makedonyadan el çekmesile nihayet bulacaktı!

Böyle bir durumda Bulgaristan da devletlerin teveccühü sayesinde elbette emeline nail olacaktı!

Rusyada Panslavistler gözlerini aksayı şarka dikmişlerdi. Rusya orada iş görebilmek için yakın şarkta Avusturya ile anlaşmak lâzımdı.

Avusturya imparatoru Fransuva Jozefin 1897 şubatında Petersburga yaptığı ziyaret esnasında (Balkanlarda statüko) esası üzerine iki devlet arasında bir itilâf aktedildi.

Umumî sulhu muhafaza için Makedonyada statüko demek Osmanlı imparatorluğunun burada hâkimiyetinin ipkası ile beraber mukatelelerin, iğtişaşın da devamına göz yummak, hele Avusturya için fırsat bulup müdahale ile Selâniğe kadar inebilmek olacaktı. Buna mukabil Makedonyada mahallî ihtiyaçlara tekabül edecek ciddî ıslahat vücude getirilmek fikri takib edilseydi civar Balkan hükûmetlerinin de bu kıta hakkında besledikleri emellere sed çekilerek bunlar tarafından yapılan tahriklere de nihayet verdirilir ve bu suretle dökülen ve bundan sonra dökülecek olan insan kanlarını korumak mümkün olurdu.

Makedonyada birincisi siyasî hırslara, ikincisi insaniyete hizmet decek bu iki şıktan birincisi ihtiyar olundu.

Rusya ile Avusturya olanı olduğu gibi bırakmak istiyorlardı.

Islâhatın sözünden bile hoşlanmıyan Abdülhamid kendi siyaset oyununda eline geçen böyle bir kozdan istifade etmiyecek kabiliyette bir hükümdar değildi. Bu, statükoyu muhafaza siyasetine o kendi bildiği gibi mâna vermekte gecikmiyecekti.

Mademki bu komşu iki devlet Balkanda mülken bir tahavvül yapmıyacaklardı; bu halde o da Makedonyanın ve Arnavutluğun akibetinden emin olabilirdi! Akibetinden emin olduğu yerlerde ıslahat yapmağa kalkarak başka vilâyetler halkını da uyandırmağa artık ne sebep olabilirdi?

Ancak bu statüko itilâfının epey zaman mektum kalan (2) bir noktası var idi:

Balkan yarımadası iki devlet arasında nüfuz bölgelerine, her bölge de biri doğrudan doğruya, diğeri münasebet itibarile iki daireye ayrılmıştı.

Avusturyanın hissesine Sırbistan, Arnavutluk, Vranyadan Selâniğe kadar Makedonya, Rusyaya da Bulgaristan ile Selâniğin şarkından itibaren Rumeli bırakılmıştı.

Siyasetin garip bir cilvesi olmak üzere kendisinin Osmanlı hiristiyanlarını kurtarmak yolunda eskidenberi «tarihî bir vazifeyi» haiz olduğunu iddia eden Rusya, Makedonyanın Osmanlı tabiiyetinde ve idaresinde kalmasını iltizam ediyor, bu itilâf ile Avusturyanın istediği statüko siyasetinin başlı müdafii kesiliyordu.

Beş sene için akdedilen bu itilâf, 1902 de bir, 19907 de - çok devam etmemek üzere - diğer bir defa tecdid edilmiştir. (3)

Makedonyada işler gün geçtikçe bir kat daha karışıyordu.

Said paşanın altıncı sadareti (6 şaban 1319 - 16 şevval 1320) esnasında 1901 kışında Amerikalı rahibelerden Mis Stone ile yanındaki bir Bulgar kadını Selânik vilâyetinin Serez sancağına mülhak Razlık kazası hudunda Bulgar eşkiyası tarafından dağa kaldırılmıştı. Bu hâdiseyi ika edenin kâh «Menlik vakası kahramanı» Sarafof, kâh meşhur komitecisi ve çete reisi Sandanski olduğu söyleniyordu. Komite fidyei necat olarak on beş bin altın istiyordu.

1899 yaz mevsiminde bir Bulgar çetesi gene Selânik vilâyeti dahilinde bir Fransız maden mühendisini dağa kaldırmış, on beş bin lira fidye aramıştı. Mühendisi istihdam eden şirket bu parayı vermeğe kendisini mecbur görmüş, mühendis te bu suretle eşkıya elinden yakasını kurtarmıştı. O zaman Fransız kolonisi bu paranın Osmanlı hükûmetine ödetilmesi hususunda gevşek davrandı diye Fransa elçisi Konstanı çok tahtie eylemişti.

Şimdi Amerika sefaretince Mis Stonu serbest bırakmak için eşkiyanın aradığı paranın hükûmet tarafından verilmesi lâzım geleceği iddia olunuyordu. Fakat Said paşa mukavemet ediyordu.

Bu mesele Babıâli ile Amerika sefareti ve Bulgaristan hükûmeti arasında pek çok muhabereyi intac etti. İş Amerika ve İngiltere gazetelerine aksedince efkârı tehyiç edecek haberler biribirini takib ediyordu. Nihayet fidyei necat vererek rahibeleri kurtarmak için Amerikada Mis Stonun doğduğu kasabada on beş bin altın iane toplandı ve İstanbuldaki Amerika sefaretine gönderildi. Bu paranın Osmanlı hududu dahilinde mi, yoksa Bulgaristan içinde mi eşkiyaya verilmesi icab edeceği hakkında bir çok müzakereler cereyan etti.

Amerika sefareti paranın Osmanlı hududu dahilinde verilmesini istiyordu. Sefaret baştercümanı Karcoli ile protestan rahibi Mister Pitti bu maksatla Sereze göndermişti. Sefaret bu sırada eşkiya çetelerini takib ile uğraşan asker müfrezelerinin geri çekilmesini, eşkiya ile müzakerede bulunacak Amerikan heyetinin takib edilmiyerek hareketinde serbest bırakılmasını da taleb etmekte idi.

(Arkası var)

(1) Prensliğin hududuna, Cumaibalâya yakın yerdedir.

(2) Bu itilâf ilk defa Gazette dö Frankfurd tarafından 16 mayıs 1898 tarihli nüshasında ortaya atılmış ve Avrupada gürültülü siyasî bahislere meydan açmıştı.

(3) Max Hoschiller: L'Europe devant Constantinople.

Her akşam bir hikâye

Susamış ruhlar

Nebahat biraz uzaktan Zekinin gölgesini takib ediyordu. Kalbi çarpıyor, heyecandan büyük bir azab duyuyordu. Bir hayli yürüdüler. Nihayet delikanlı bir apartımandan içeri girdi. Nebahat bir ağacın arkasına dayanarak beklemeğe başladı.

Bu bekleyiş ne kadar sürdü? Nebahat onu tayin edemezdi. Yalnız, bir aralık Zekinin sesini işittiğini ve onu kumral bir genç kızla apartımandan çıkarken gördüğünü hatırlıyabiliyordu. Bir otomobile binerek uzaklaşmışlardı.

Nebahat fırlamak, koşmak, haykırmak istemiş, fakat bunların hiç birini yapmağa kendinde kuvvet bulamamıştı. Artık, Zekinin kendisini aldattığında hiç şüphesi kalmamıştı. Demek kendisini almak isteyişi zengin oluşundan ileri geliyordu. Nebahat ile para için evlenecek, sonra asıl sevdiği kumral kızla mesud olacaktı!

Nebahat pek güzel olmadığını biliyordu. Fakat Zeki kendisini o kadar sever görünüyordu ki!

Nihayet, kımıldadı, bir kaç adım attı. İçinde birdenbire uyanmış bir gayretle, âdeta koşuyordu. Karanlıkların içinden uzanmış bir el kolunu tuttu:

— Ne koşuyorsunuz? dedi. Bırakınız gitsinler. Onlar sevilmeğe lâyık mahlûk değiller!

Nebahat ürktü:

— Sizi tanımıyorum, dedi.

— Ben de sizin gibi bir talihsizim. Sizin gibi ben de hiyanet görüyorum.

Bu adamın sözlerini iyi anlıyamıyan Nebahat bilâihtiyar onun yanında beraberce yürümeğe başladı. Erkek, söylüyordu:

— Yarım saattenberi şurada, bir ağacın arkasında bekliyordum. Onun geldiğini gördüm. Arkasından da siz. Sizi bir çılgınlık yapmaktan menetmek istedim. Artık yapılabilecek bir tedbir kalmamıştır. Bir aydanberi her akşam beraberdirler.

— Siz o kızı mı seviyorsunuz?

— Evet, seviyordum. Şimdi... Bilmem. Unutamıyorum. Bir türlü ondan ayrılamıyorum.

— Nasıl? onunla konuşuyor, hiç sesinizi çıkarmıyor musunuz?

— Ne söyliyeyim? Aldandığımı iddia edecek ve ben de kanacağım!

— Size karşı muamelesi nasıl?

— Gûya dünyanın en âşık kadını!

— Ne vakite kadar buna tahammül edeceksiniz?

— Bilmem. Belki, beni açıktan açığa kovacağı güne kadar...

— Ben tahammül edemem. Yarın Zeki ile nişanımı bozacağım.

— Beni dinlerseniz, yapmayınız. Tahammül ediniz. Onu görmemeğe ve sevmemeğe alışırsınız.

Nebahat kendine gelmişti. Ayrılmak ve eve dönmek istedi. Erkek yalvardı:

— Bu çok fena bir usul, dedi. Evde ağlayıp duracaksınız. Benimle beraber geliniz. Yahut isterseniz, yalnız başınıza dolaşınız. Biraz avunursunuz. Ben gece yarısına kadar size refakat edebilirim.

Bir kahveye girdiler. Erkek Nebahati bir kadeh konyak içmeğe razı etti. Yanyana, sakinane oturdular.

Nebahat bu tanımadığı adamı tetkik ediyordu. Otuz yaşlarında, esmer, zarif bir erkek idi. Uzun müddet öyle kaldılar. Saatler geçti. Nihayet delikanlı:

— On bir buçuk oldu, dedi. Size evinize kadar refakat edeyim.

Köşeye geldikleri zaman, delikanlı sordu:

— Sizi ne vakit göreceğim?

— Bilmem.

— Yarın akşam?

Nebahat apartımandan içeri girerken iki hakikati müşahede ediyordu: O akşam arkadaşlık ettiği erkeğin adını bilmiyordu, bir de Zekinin hiyanetini anladığı dakikada duymuş olduğu şiddetli, çıldırtıcı acıyı şimdi hissetmiyordu.

***

Tam on beş gün buluştular. Zeki ile kumral genç kızın apartımandan çıkıp otomobile binerek uzaklaştıklarını gördüler. Sonra beraber kahveye, tiyatroya, sinemaya gittiler. Saat on bir buçukta delikanlı muntazaman:

— Size evinize kadar refakat edeyim, diyordu. Nebahat ses çıkarmıyor, ayağa kalkıyor ve birlikte eve kadar geliyorlardı.

Delikanlı hakkında hiç bir şey bilmediği gibi onun da Nebahat hakkında hiç bir fikri yoktu. Onlar ayni ıztırabı çeken iki ruhtan ibarettiler. Ruhlar biribirini anlamak için takdim edilmeğe ihtiyaç duymazlar.

Bir gün, Nebahat anlattı:

— Zekiye mektup yazdım, dedi. Aramızda her şey bitti. İtiraf ederim ki içimde hiç bir yara hissetmiyor gibiyim. Siz ne yapıyorsunuz?

— Ben de nişanlımı on beş gündenberi görmüyorum. Size rasgeldiğim akşamdanberi... İşi katî surette bitirip kesmek daha münasip olacak diye düşündüm.

— Çok ıztırab çekiyor musunuz?

— Korktuğum kadar değil.

Geçmiş aşkların hâlâ sıcak küllerini karıştırmaktan müteheyyic olmuşlar gibi, titrek bir halde, biraz sustular. Delikanlı:

— Biribirimizi hâlâ bilmiyoruz, dedi.

— Ne ehemmiyeti var? Sizin kalbinizi, düşüncelerinizi, karakterinizi biliyorum.

***

On beş gün daha ayni surette buluştular. Biribirlerinin hüviyetlerine dair hiç bir şey konuşmuyorlardı.

Nebahat delikanlının sözlerinden onun bir artist olduğunu anlamıştı. Fakat bir şair miydi, bir ressam mıydı, bir musikişinas mı? Burasını kestiremiyordu.

Bir akşam delikanlı beşuş bir çehre ile geldi.

— Romanımı bitirdim, dedi. İkimizin hissiyatımızı tasvir ediyorum. Ona «susamış ruhlar» adını verdim. Nasıl buldunuz?

Nebahat gülerek:

— Pek münasib, dedi. Ümid ederim ki bu romanı bana ithaf edersiniz?

— Size, kabul ederseniz, yalnız romanımı değil bütün hayatımı da ithaf etmek isterim, Nebahat. Sizi seviyorum.

Nebahat, ince parmaklı ellerini delikanlının elinin üzerine koydu.

Şimdi ikisi de derin bir saadet içinde idiler.

Hikâyeci

Radyo

20 Kânunuevvel 936 pazar

İstanbul — Öğle neşriyatı: 12,30 Plâkla Türk musikisi, 12,50 Havadis, 13,05 Plâkla hafif müzik, 13,25-14 Muhtelif plâk neşriyatı.

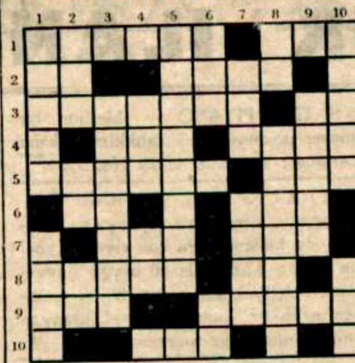
Akşam neşriyatı: 18,30 Plâkla dans musikisi, 19,30 Konferans: Suat Derviş tarafından, 20 Belma ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, 20,30 Sadi ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, 21 (Saat ayarı) orkestra, 1- Schubert: (Alfonso und Estrella) uvertür. 2- Morena: (Dieschönen von Valencia) Walzer, 3- Schebek: (Yalnızlık), 4- Delibes: (Lakme) operasından parçalar, 5- Bizet: (İnci avcıları) operasından romans, 6- Sindiğ: (İlk bahar), 7- Leoncavallo: (Sabah şarkısı) 8- Blankenburg: (Kahramanlar geçit resmi), 22 Ajans ve borsa haberleri ve ertesi günün programı, 22,30 Plâkla sololar, 23 Son.

Bu akşam

Nöbetçi eczaneler

Şişli: Halâskârgazi caddesinde Halk, Taksim: Nizamedin, Tarlabaşında Nihad, Beyoğlu: Kanzuk, Dairede Güneş, Golata: Topçular caddesinde Sporidis, Kasımpaşa: Vasıf, Hasköy: Halıcıoğlunda Barbut, Eminönü: Mehmed Kâzım, Heybeliada: Halk, Büyükada: Halk, Fatih: Hamdi, Karagümrük: Mehmed Fuad, Bakırköy: Merkez, Sarıyer: Nuri, Tarabya: Yeniköy, Emirgân, Rumelihisarındaki eczaneler, Aksaray: Yenikapıda Sarim, Beşiktaş: Nail, Kadıköy: İskele caddesinde Sotiryadis, Yeldeğirmeninde Üçler, Üsküdar: Selimiye, Fener: Balatta Merkez, Beyazıt: Cemil, Küçükpazar: Yorgi, Samatya: Çula, Alemdar: Divanyolunda Esad, Şehremini: Ahmed Hamdi.

BULMACAMIZ

SOLDAN SAĞA:

1 — Kulübe (6) Avuç içi (3)
2 — Kasabın sattığı (2) Saat miyarı (4)
3 — Berrak olmıyan (7) Tok değil (2)
4 — Arka (3) Bir kadın ismi (4)
5 — Yağ ve fitille yanan (6) Sevda (3)
6 — Sual (2) Bal yapan (3)
7 — Madeni ip (3) 1000 kilo (3)
8 — Uzun ağaç (5) Ka = aynen (2)
9 — Bir erkek ismi (3) Nallı kuzu (5)
10 — Bayağı (3)

YUKARDAN AŞAĞI:

1 — Kız oyuncağı (5) Sinir (4)
2 — Koz (3) Zaman (2) Azamızdan biri (2)
3 — Afarozlu (7)
4 — Arka (3) Hane (2)
5 — Boğazda semt (8)
6 — Postlu hayvan (3) Nota (2)
7 — Ağa (3) Örtü (4)
8 — Sanat (2) Ölen en yaşlı adam (7)
9 — Eski bir ölçü (5)
10 — Yüksek değil (5) Orta (3)

GEÇEN BULMACANIN HALLİ:

Soldan sağa: 1 - Yemiş, Kars 2 - Al, Yön 3 - Vazih, Mi 4 - Rastık 5 - Zahmetli 6 - Biat, Arş 7 - Kart 8 - Ermek, El 9 - Fa, Ebe 10 - Ana, Değnek.

Yukardan aşağı: 1 - Yavuz, Kafa 2 - Ela, Aba, An 3 - Zahire 4 - İyi, Matra 5 - Şöhret 6 - At, Kese 7 - Asla 8 - Ar, Tire, En 9 - Mı, Ebe 10 - Saika, Elek.

BORSA

İstanbul 19 Kânunuevvel 1936

(AKŞAM KAPANIŞ FİATLERİ)

Esham ve Tahvilât

İst. dahilî	95,—	İş. B. Hamiline	10,20
Kuponsuz 1933		» Müessis	83,—
istikrazı	97,25	T.C. Merkez	
Ünitürk I	22,65,—	Bankası	89,50
» II	21,30,—	Anadolu his-	23,70
» III	21,25,—	Telefon	6,75
Mümessil I	43,70	Terkos	11,75
» II	40,60	Çimento	13,10
» III	—	İttihat değir.	10,60
İş Bankası	10,—	Şark »	0,75

Para (Çek fiatleri)

Paris	17,09,—	Prağ	22,64,50
Londra	616,—	Berlin	1,98,20
Nev York	79,71,—	Madrit	7,53,25
Milâno	15,14,75	Belgrad	34,49,75
Atina	88,96,—	Zloti	4,22,—
Cenevre	3,46,83	Pengo	4,34,25
Brüksel	4,71,25	Bükreş	108,28,—
Amsterdam	1,45,70	Moskova	24,87,50
Sofya	64,93,50		

Ticaret ve zahire borsası

19 Kânunuevvel fiat ve muameleleri

1 — İthalât: Buğday 60, Bulgur 59, Arpa 35, Yapak 77, ½, Tiftik 9, 3/4, Haşhaş yağı 1,1/2, Haşhaş tohumu 15, Un 45, Mısır 60, Yulaf 141,1/2, Fasulye 2, İç ceviz 10,1/2, Susam 43, Zeytinyağı 12,1/2, Mercimen 9, Pamuk yağı 148, Nohut 18,1/2, Pamuk 17, İç fındık 51, Susam yağı 8,1/2, İrmik 3,1/2 ton.

İhracat: Yapak 22, ½, İç fındık 2 ton.

2 — Satışlar: Buğday yumuşak kilosu 6 kuruş 24 paradan, Buğday sert kilosu 6 kuruş 20 paradan 6 kuruş 26 paraya kadar, Buğday Kızılca kilosu 5 kuruş 30 paradan 6 kuruş 1 paraya kadar, Arpa yemlik kilosu 4 kuruş 17 paradan, Çavdar kilosu 5 kuruştan, Mısır sarı kilosu 4 kuruş 5 paradan, Susam kilosu 17 kuruş 30 paradan 18 kuruşa kadar, İç fındık kilosu 66 kuruş 20 paradan, Tiftik oğlak kilosu 150 kuruştan, Zeytinyağı yemeklik kilosu 50 kuruştan 53 kuruşa kadar.

3 — Telgraflar: 18/12/936

Londra: Mısır Lâplata 1. kânun tahmili korteri 23 Şil. 10,1/2 Pe. Ki. 3 K. 37 S. Londra: K. tohumu Lâplata 1. ve 2. kânun tahmili tonu 12 Sterlin 5 Şil. Ki. 7 K. 42 S. Anvers: Arpa Lehistan 1. ve 2. kânun tahmili 100 kilosu 116 B. Frank Ki. 4 K. 92 S. Liverpul: Buğday 1. Kânun tahmili 100 Libresi 9 Şil. 8,1/4 Peni Ki. 6 K. 57 S. Şikago: Buğday Hartvinter 1. kânun tahmili Buşeli 139,3/8 Sent Ki. 6 K. 42 S. Vinipek: Buğday Manitoba 1. kânun tahmili Buşeli 128 1/8 sent Ki. 5 K. 90 S. Hamburg: Fındık iç Giresun derhal tahmili 100 kilosu 154 R. Mark Ki. 77 K. 64 S. Hamburg: Fındık iç Levan derhal tahmili 100 kilosu 154 R. Mark Ki. 77 K. 64 S.

KEMAL REİSİN İSPANYA DÖNÜŞÜ

Yazan: **İSKENDER F. SERTELLİ** No 49

— Habibenin büyük babası kötürümdür.. yatalaktır. Merdivenden aşağıya inemez.

— Sokakta mı kalacağız şimdi?.

Rüstem:

— Merak etme.. sokakta kalmayız, dedi, hele sen sıkıca tut da şu kızcağızı.. ben kapıyı açayım.

Tahir, Habibeyi sımsıkı tuttu. Rüstem kapıya kuvvetli bir omuz vurdu. Kapının kanadı ardına kadar açıldı.

İçeriye girdiler.

Habibe hâlâ baygındı.

Rüstemin kalbi koparcasına çarpıyordu. Delikanlının bir endişesi vardı:

— Habibe acaba iyileşecek mi?

***

Küçük İbrahim duvardan atlar atlamaz bir nöbetçinin kargısile karşılaşmıştı.

Nöbetçi:

— Dur!..

Diye bağırdı.

Küçük İbrahim durdu:

— Ne istiyorsun?

— Bir hırsız gibi duvardan sarayın bahçesine atladığın halde, üstelik bir de ne istediğimi mi soruyorsun?

Nöbetçi, duvardan atlıyan gölgenin kim olduğunu bilmiyordu. Onun bir çocuk olduğunu anlasaydı belki de ucu sivri kargısını gölgenin üzerine doğru saplamıyacaktı. Birdenbire çiçeklerin üzerine devrilen küçük İbrahimin ağzından sadece bir tek söz işitildi:

— Ölüyorum...

Masum bir inilti.. ve bu iniltiyi hafif bir hırıltı takib etti.

Siyah gölge, çiçek tarhları içinde boylu boyunca uzanıp kaldı..

Küçük mücahid kargı ile göğsünden yaralanarak yere serilmişti.

Nöbetçinin kargısı İbrahimin göğsüne o kadar kuvvetli saplanmıştı ki, sultanın askeri, kargıyı güçlükle çıkarabilmişti.

Nöbetçi kendi kendine söylendi:

— Bu gece buradan ayrılmamalı.. biraz önce duvarın üstünde de bir gölge görmüştüm. O da bir insandı demek. Öbür tarafa düştü.. bir hırıltı duymuştum. Şimdi de ikinci gölge ile karşılaştım. Üçüncüsüne bakalım nerede ve ne zaman raslıyacağım.

Endülüs sultanı memleketindeki galeyanı görünce anasını daha fazla tarassut altına aldırmıştı. Sarayın arka bahçesinde o geceye kadar hiç bir nöbetçi dolaşmazken, bu gece az kaldı Habibe de küçük İbrahimin akıbetine uğrıyacaktı. Şimdi Habibenin duvardan neden ve nasıl düştüğü anlaşılıyordu.

Habibe öbür tarafta nöbetçinin dolaştığını görünce şüphe yok ki kendini sokağa atıvermişti.

Zavallı küçük mücahid!

Babasının öcünü alamadan.. valide sultana esaslı bir yardımda bulunamadan çarçabuk öbür dünyaya göç etmişti.

Küçük İbrahimin yaptığı fedakârlıklar başile ölçülemiyecek kadar büyüktü.

O, Yusuf Hayyatı kale içindeki zindandan kaçırmak ve bu suretle ölümden kurtarmakla da Endülüs tarihine geçecek kahramanlar sırasında sayılabilirdi.

Küçük İbrahim: — Ölüyorum.. diye mırıldandıktan biraz sonra, nöbetçi onun göğsünden kargısını çekerken, inilti halinde bir kelime daha işitilmişti:

— Endülüs...

Nöbetçi bu ince ve muztarib sesi duyarken vücudünde de hafif bir ürperme duydu.

Kargısının üstündeki kanları yeşil yapraklarla silerek, duvar dibinde dolaşan sansar gibi sinsi sinsi dolaşmağa başladı.

O gece Garnatanın semasında bir tek yıldız ışıldamıyordu.

Her yer zifiri karanlık içinde.. yalnız saraydaki kandiller yanıyor ve iç bahçelerdeki meşalelerin ışıkları görülüyordu.

Sarayda her geceki gibi büyük, baş döndürücü eğlenceler vardı.

Sultan Ebu Abdullah eğleniyordu. Vezirleri ve dalkavukları her zamanki gibi etrafını sarmışlardı.

***

YUSUFUN HANÇERİ KİMİN GÖĞSÜNE SAPLANDI

Gene o gece..

Yusuf Hayyat, yeraltı toplantısında verilen karardan sonra kellesini koltuğuna alarak sarayın yolunu tutmuştu.

Yusuf Hayyat o gece valide sultanın kurtarılacağını umuyordu. Rüstem, küçük İbrahimin göstereceği gizli yoldan sarayın bodrumlarına girecek ve Sitti Ayşeyi kaçıracaktı. Yusuf bundan o kadar emindi ki..

«— Belki ben, üzerime aldığım işi başaramam. Fakat, valide sultan bu gece herhalde kurtulacaktır!»

Diyordu.

Kendisinin o gece yüzde bir ihtimal ile kurtulmak ümidi vardı.

Elhamraya girmek, cennete girmek kadar güç bir işti. Yusuf kapıdaki nöbetçilerden birine güvenmemiş olsaydı, bu işi yapmayı üzerine almıyacaktı.

Karanlıklara dalarak yürüdü..

Sarayın önündeki meydana gelinciye kadar hiç kimseye raslamadı.

Gece yarısı.. bütün sokaklarda korkunç bir sessizlik vardı.

Atlı muhafızlar yavaş yavaş ikişer, üçer saraya dönüyorlardı.

Yusuf karanlıkları kolaylıkla yaran yarasalar gibi, duvar diplerinden sine sine yürüyerek sarayın önüne vardı.

Kapıda, cehennem zebanileri gibi, ayaklarını çakıl taşlara vurarak dolaşan heybetli nöbetçilerin gölgesi sarayın mermer merdivenleri üzerinde uzanıp kısalıyordu.

Yusuf, güvendiği nöbetçiyi uzaktan görmüştü. Bu adam son zamanda mücahidlere yardım vadeden Kurtabalı bir gençti.

Yusuf o gece bu gençten, vadettiği yardımı istiyecekti.

Nöbetçiler kapının önünde konuşmağa başladılar:

(Arkası var)

AKŞAMIN KÜÇÜK İLANLARI

KÜÇÜK İLÂNLAR
«Akşam»ın Pazar, Salı ve Perşembe nüshalarında çıkar.

1 — İş arıyanlar

İŞ ARIYOR — Büyük müesseselerde çalışmış, tecrübeli, büro veya mağazalarda muhasebe işlerini fevkalâde idare edebilecek ve tezgâhtar kasiyerlik vazifesini yapmağı deruhte eden bir bayan İstanbul veya taşralarda çalışmak üzere iş arıyor. Daktiloda bilir Türkçe, Fransızca ve memleket lisanlarını da bilir. İyi referans vardır. Akşamda R. P. rümuzuna mektupla müracaat. — 2

TECRÜBELİ MUHASİB — Türkçe ve Fransızca bilen 1 ci derecede referansı olan iş arıyor — Akşamda D. R. A. Rümuzuna mektupla müracaat. — 5

İŞ ARIYOR — Ticarî, sanayi muhasebeye, Türkçe, Fransızca, Almancaya ve bu lisanlarda mütekabil tercümelere aşina bir kâtip iş arıyor. Adres; Posta kutusu 1243 Galata. — 4

ALMANCA DERS ve TERCÜME — Çok iyi Almanca bilen bir genç resmî ve hususî müesseseler evrakını tercüme ettiği gibi arzu edenlere ders verebilir. İdarehanemize B. T. adresine mektupla müracaat. — 2

BİR BAYAN—Mağaza ve müesseselerde kasyer gibi iş arıyor veya hususî fransızca ders verebilir. Az bir ücretle de çalışırım. Akşamda R. E. G. rümuzuna mektupla müracaat. — 2

ESKİ VE YENİ YAZIYI BİLEN — Gümrükte muamele takip edebilecek ve resen muhaberatta bulunabilecek bir adama ihtiyacı olanların, Anadolunun herhangi bir köy ve kazasında çalışmağı kabul eden bir genç iş arıyor. Akşamda T.A.Y. rümuzuna mektupla müracaatları. — 2

HESAP MÜTEHASSISI — Az bir ücretle gerek günde bir kaç saat gerek bütün gün için iş arıyor. harice de gidebilir. Akşamda (Muhasebe) rümuzuna mektupla müracaat. — 3

ASKERLİĞİNİ YAPMIŞ — Ticaret, gümrük işlerine vakıf bir genç çok az bir ücretle hademelik, ayak işleri emsali daimî bir işte çalışmak istiyor. Akşamda K.F. rümuzuna mektupla müracaat. — 2

2 — İşçi arıyanlar

TEZGÂHTARLIK — Yapmak için tahsili orta veya daha yüksek bir Bayan lâzımdır. Her gün saat 10 dan 12 ye kadar tahtakale No. 96 güneşli boya imalathanesine müracaatları. —

ESKİ İŞLEK YAZILARI OKUYABİLEN — Türkçe bilgisi kuvvetli, daktiloda çok seri yazan icabında tüccarî muhaberatı re'sen tanzime muktedir tecrübeli memura ihtiyaç vardır. Maaş elli liradır. Bu evsafı haiz taliplerin referanslarile sarih vaziyetlerini Galata posta kutusu 86 numaraya bildirmeleri. Bayan tercih olunur. — 1

TAHSİLDAR — Daktilo ile yazabilen ve kefalet nakdi verebilecek bir tahsildara ihtiyaç vardır, Bu işe talip olanlar fotoğraflı bir tercümei hal varakası ile Beyoğlu postanesi (tahsildar) namına Post Restan. —

3 — Satılık eşya

SATILIK BİR MAVİ SALON VE KÜTÜPHANE TAKIMI — Taksimde stadyum arkasında No. 37. Macar marangoz atelyesi. —

SATILIK PAMUK AYIKLAMA MAKİNELERİ — Biri Plat diğeri 40, desterelî son sistem müceddet pamuk makinesi ile 5 ve 7 beygirlik iki gaz motörü teferruatile beraber Geyve akhisarında ucuz fiatle acele satılıktır. Talip olanlar Arnavutköyünde Boğaziçi lisesinde Bay Zekiye müracaatları. — 3

KELEPİR VE UCUZ — Bir iyi piyano satılıktır. Taksim Ayazpaşa Mezarlık sokak 41 Münirpaşa Ap. No. 3. Saat 2-6. — 4

SATILIK PİYANO — Meşhur bir konser piyanosu acele satılıktır. Taksim Tarlabaşı Yağhane sokak No. 35.

BUHAR KAZANI VE MAKİNE — Değirmen, kereste ve zeytinyağı fabrikasında kullanılmağa çok elverişli yeni bir buhar kazanı ile 40 beygir kuvvetinde Belçika markalı bir buhar makinesi satılıktır. Sultanhamam, Dikranyan han 21 numaraya müracaat. — 4

ANKARADA — Ucuz satılık ev eşyası. Fırsattan istifade ediniz. Adres: İnönü caddesi 78 Yenişehir. —

600 LİRAYA — Acele satılık un motörü. Şarköyde yirmi beygir kuvvetinde bütün âlât ve edevatile ve yeni bir çift taşile mazotla müteharrik orzbay sisteminde az muhtacı tamir motör satılıktır. Taliplerin Beyoğlu Hamalbaşı caddesi sokak Uğur apartıman daire 5 Yümnüye müracaatları. — 7

4 — Kiralık-Satılık

DEVREN SATILIK TÜTÜNCÜ DÜKKÂNI —Beyazıt Darülfünün caddesi 27 numaralı tütüncü dükkânı devren satılıktır Sahibi bay Mehmet Hayreddine müracaat. —

İYİ BİR AİLEDE — Mobilyalı bir oda kiralıktır. Rahat edilmiştir. Kirası ehvendir. Ayazpaşa Mezarlık sokak Bay Bekir apartımanı No. 27. Dahili No. 3 adrese müracaat. — 4

AKSARAYDA — Valde camii ve mektebi karşısında Selimpaşa sokağında beş odalı mücedded kâgir hane satılıktır. İki daireye ayrılmıştır. Terkos, elektrik, hava gazı vardır. Fiat maktuan 3200 liradır. Ayni sokakta 11 No.ya müracaat. — 9

4500 LİRAYA ACELE SATILIK EV Gedikpaşa caddesinde 145 No.lı hane. Denize ve Adalara nazır yedi büyük oda, salon, elektrik, terkos, sarnıç, tulumba, bahçeyi havi ev. Pazarları sabahtan akşama kadar, sair günler sekizden ona kadar müracaat. — 9

ŞİŞLİDE SATILIK 1 VEYA 2 EV — Tramvaya yakın ve iyi bir yerde beşer oda, elektrik, terkos, havagazı, bahçe, taraça ve sarnıç vardır. Kârgir ve Apartıman tarzındadır. İkisi birlikte veya ayrı ayrı olarak uygun fiatle satılıktır. Müracaat yeri: Şişli Hastane tramvay istasyonu Suterazi sokak 15 numarada. Şişli şifa yurdu sırasında. —

SATILIK KÖŞKLER — 12, 6, 3 odalı bir bahçe içerisinde garajı, ahır elektrik bahçesinde mebzul meyva ağaçları ve çamlığı bulunan köşkler satılıktır. Göztepe Rıdvan paşa sokak 29-31 numaraya müracaat. — 6

KİRALIK MAĞAZA — Asmaaltının en işlek bir yerinde ehven fiatla bir mağaza kiralıktır. Fındıklı kolordu karşısında eski Salıpazar Süheylbey mahallesi Cami sokak (4) numarada bay Hüseyin Rifate müracaat. —

VİLLÂ — Boğaziçinde Çengelköyünde iskele yanında yeni yalı. Betonarme 934 modeli, kübik, cadde ve deniz tarafında muntazam bahçeler, havuz, yüzlerce renkli balık, nadide meyva ağaçları, yediveren Avrupa gülleri kayıkhane hem denize banyosu, kamerye, bahçede tenvirat, yalıda terkos, telefon, gaz, elektrik, geniş oda ve salonlar, çift mutfak, çift banyo, sığınak ve bütün istirahati havi Boğazın en güzel villâsı satılıktır. Taliplerin içindekilere ve yahut 38-98 numaraya telefonla müracaatları. — 3

BEYOĞLU BALIKPAZARINDA — Üzerleri salonlu betonarme iki dükkân birden kiralık ve satılıktır. Müracaat için Harbiye mektebi karşısında 295 numaralı evde Bay Leona öğleden sonra üçten beşe kadar Sadıkiye han 16 numarada Bay Leona. — 3

KİRALIK DEPO — Galatada eski Balıkpazarında Şarap iskelesinde depo olarak kullanılmağa gayet müsait 3 katlı bir bina kiralık ve ya satılıktır. Telefon 22135 müracaat. — 3

SATILIK TÜTÜNCÜ DÜKKÂNI ARANIYOR — İşlek bir mahalde tütüncü dükkânı olup da devren satmak isteyenler Maçkada yeni Doğan bakkaliye mağazasında Bay Nihada müracaat etsin. Telefon 40088 — 1

ACELE SATILIK ÜÇ DAİRELİ APARTIMAN — Aksarayda Atatürk caddesi civarında İnebey mahallesi Tiryaki Hasanpaşa sokağında 26 No. lı maa bahçe senevî 720 lira irad getirmekte bulunan apartıman satılıktır. İçindekilere müracaat. — 3

5 — Müteferrik

DANS DERSLERİ — Hususî ve münferiden (asrî dans dersleri) Beyoğlu, Karlman karşısında eski Polonya Nur Ziya sokak No. 3. Müracaat saatleri: (12 - 14) (17 - 20) ye kadar Profesör Panosyan. — 6

LİSAN ÖĞRETMEKTE MUKTEDİR — Bir matmazel çocuklara fransızca ve ingilizce dersleri vermektedir. Her gün sabahları ve öğleden sonra vakti müsaittir. Akşam gazetesine (Leçons) rümuzuna mektupla müracaat.

ALMANCA İNGİLİZCE VE FRANSIZCA — (Bahsus ticaret şubeleri için) İstanbulun mühim resmî müesseselerinden birinde vazifeli diplomalı bir Alman öğretmeni tarafından gayet seri ve hakikî metodlarla ders verilmektedir Şerait rekabet kabul etmiyecek derecede müsaittir.(Akşam)da «Terakki» rümuzuna mektupla müracaat ediniz.— 5

ALMANCA DERSLERİ — Berlin üniversitesinden edebiyat ve felsefe agrejesine malik ve İstanbul üniversitesinde lisan tedris eden - Fransızca ve İngilizceye vakıf - genç bir Alman profesörü (hususî veya grup halinde) Almanca dersleri vermektedir. Muhtelif ticaret şubeleri ve bakalorya imtihanlarına hazırlık dersleri. Esaslı ve en seri yeni usullerle tedris eder. Fiatlar mutedildir. «Prof. M. M.» rümuzile (Akşam) a mektupla müracaat. — 6

TÜRK DİLİNDEN — İngilizce, fransızca, almanca, yalnız doğrudan hususî derslerle öğrenilebilir. Beyoğlunda Mektep sokağında 31 No. hanede diplome bay Tingir bu dilleri metodla iyi öğretir. — 7

FRANSIZCA DERSLERİ — Kolay bir metodla çabuk ilerlitirim, talebelere her hangi derslerde yardım edebilirim. Fiyatlar gayet uygun Akşamda İ. Ü. rümuzuna müracaat. — 3

BİR ECNEBİ LİSANI BİLEN — Bir kimse yeni bir ufuk açmış demektir. Yeni tedris usullerine vakıf diplomalı bir Fransız Bayandan temiz bir Fransızca öğrenmek için acele ediniz. Bir lisan bir tefevvük sebebidir. Lütfen Akşam'da D. F. B. rümuzuna yazın. — 1

FRANSIZCA DERS — Hususî ders vermek arzusundayım. Sürp Agop hastanesinin üstünde 2 nci kapı 65 No.ya (X.) e müracaat. — 4

HUSUSÎ RİYAZİYE DERSLERİ — Yüksek riyaziye tahsilini bitirmiş bir genç lise, orta mektep, ve ecnebi mektep talebelerini bu derslere kuvvetli bir şekilde hazırlar. Akşamda R. T. rümuzuna yazı ile müracaat. — 9

Mektuplarınızı aldırınız
Gazetemiz idarehanesini adres olarak gösterilmiş olan karilerimizden
RR - AK - AV - MS
D F B
namlarına gelen mektupları idarehanemizden aldırmaları mercudur.

Akay işletmesinden :

Nefsi Kadıköy iskelesi iç büfesi
Bostancı iskelesindeki dükkân
Bahçekapıda 52 No.lı dükkân
Samatya vapur iskele arsası
Moda Vapur iskelesi gazinosu.

Yukarıda yazılı mahaller açık arttırma usulile birer sene müddetle kiraya verilecektir. Arttırma, 26/12/936 Cumartesi günü saat 10 da yapılacaktır. İsteklilerin mezkûr gün ve saatte senelik kira bedelinin yüzde 7,5 nisbetinde pey akçelerile Encümene gelmeleri. (3643)

İstanbul Levazım Amirliği Satınalma Komisyonu ilânları

Asker Konağı için su borusundan 200 adet altlı üstlü karyola 23/12/936 çarşamba günü saat 15 de Tophanede Satınalma Komisyonunda pazarlıkla alınacaktır. Tahmin bedeli 3400 liradır. İlk teminatı 255 liradır. Şartname ve nümunesi Komisyonda görülebilir. İsteklilerin belli saatte Komisyona gelmeleri. «255» «3517»

★

Bir No. lu dikimevi için 40 bin adet parlak düğme 80 bin adet Skandrak düğmesi 150 bin adet küçük kopça 21/12/936 pazartesi günü saat 15,30 da Tophanede Satınalma Komisyonunda pazarlıkla alınacaktır. Hepsinin tahmin bedeli 605 liradır. İlk teminatı 45 lira 37 kuruştur. Şartname ve nümuneleri Komisyonda görülebilir. İsteklilerin belli saatte Komisyona gelmeleri. «259» «3518»

★

İstanbul Deniz Yollama müdürlüğü emrinde bulunan müdafaa mavunası için alınacak 60 beygir kuvvetinde bir motör ile vaz'iyesinin açık eksiltmesi 22/Birinci kânun/936 salı günü saat 14 de Tophanede satınalma komisyonunda yapılacaktır. Tahmin bedeli 3228 liradır. İlk teminatı 242 lira 10 kuruştur. Şartname ve keşfi komisyonda görülebilir. İsteklilerin belli saatte komisyona gelmeleri. (199) (2727)

★

Bir No. lu Dikimevi için 600 bin adet küçük kemik düğme 24/12/936 perşembe günü saat 14 de Tophanede Satınalma Komisyonunda pazarlıkla alınacaktır. Tahmin bedeli 3000 liradır. İlk teminatı 225 liradır. Şartname ve nümunesi Komisyonda görülebilir. İsteklilerin belli saatte Komisyona gelmeleri. «256» «3519»

İstanbul belediyesi ilânları

Senelik muhammen kirası 228 lira olan Balatta Karabaş mahallesinin Dibek caddesi sokağında Kulei zemin (iki burç - halen Kireç ocağı ve depo) teslim tarihinden itibaren 937 veya 938-939 seneleri mayısı sonuna kadar kiraya verilmek üzere açık arttırmaya konulmuştur. Şartnamesi Levazım müdürlüğünde görülebilir. İstekliler 17 lira 10 kuruşluk ilk teminat makbuz veya mektubile beraber 21/12/936 pazartesi günü saat 14 te Daimi encümende bulunmalıdırlar. (B) (3273)

★

Keşif bedeli 799 lira 25 kuruş olan Salkım Söğütte Hüdavendigâr caddesinde Karaki Hüseyin Çelebi cami minaresinin yıkılıp içeriye yeniden yapılması açık eksiltmeye konulmuştur. Keşif evrakı ve şartnamesi Levazım müdürlüğünde görülebilir. İstekliler belediye fen işleri müdürlüğünden alacakları fen ehliyet vesikasile 2490 No.lı kanunda yazılı vesika ve 59 lira 94 kuruşluk ilk teminat makbuz veya mektubile beraber 21/12/936 pazartesi günü saat 14 te Daimî encümende bulunmalıdırlar. (B.) (3297)

Akay İşletmesinden :

1 — Yalova kaplıcaları methaline iki kilometre mesafede asfalt şose üzerinde gösterilecek mahalde yaptırılacak Elektrik santralı tesisatı kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konulmuştur.
2 — Eksiltme 30/12/936 tarihli çarşamba günü saat 14,30 da Karaköyde idare merkezinde şefler encümeninde yapılacaktır.
3 — Muhammen bedeli (55,327) lira ve 20 kuruştur.
4 — Muvakkat teminat (4,149) lira ve 54 kuruştur.
5 — Şartname, keşif ve projeler idare veznesinden bir lira mukabilinde satın alınabilir.
6 — İstekliler teklif mektuplarını yazılı saatten nihayet bir saat evveline kadar encümen reisliğine makbuz mukabilinde vermelidirler.
(3542)

Galatasaray Lisesi Alım Komisyonundan:

Adet	Cinsi	Beher tanesinin tahmin bedeli Kuruş	S.	Tutarı Lira	İlk teminatı Lira	S.
2000	Portakal 100 lük	1	70	34	2	55
22000	» 80 lik	3		660	49	50
3000	» 64 lük	5		150	11	25
				844	63	30

Galatasaray lisesinin Mayıs 937 yılı sonuna kadar ihtiyacı olan miktarı cinsi ve muhammen bedelile tutarı ve ilk teminatı yukarıda yazılı portakalın eksiltmesi 23/12/936 çarşamba günü saat on dört buçukta İstanbul Kültür Direktörlüğü binasında Liseler Muhasebeciliğinde toplanan komisyonda yapılacaktır.

İstekliler Ticaret odasının yeni sene vesikası ve teminat makbuzile belli gün ve saatte komisyona gelmeleri ve şartnameyi görmek için okula müracaat eylemeleri. (3454)

Istanbul Gayrimübadiller komisyonundan:

D.No.	Semti ve mahallesi	Sokağı	Emlâk No.	Cinsi ve hissesi	Hisseye göre muhammen K.
262	Kandilli	E. Kilise Y. Kandilli ve mezarlık	E. 7	107 metre arsa	110 A. arttırma
283	Beyoğlu Kamerhatun	Şirket	E. 23 Y. 25	54 metre arsa	170 »
396	Burgazada	E. Çınaraltı Y. Kesik çınar	E. 4 Y. 5	103 metre arsa	150 »
398	Eyüp Hacı Hüsrev	Eğrikapı cad.	E. 6 Y. 63	256 metre arsanın 1/2 his.	100 »
1151	Yedikule Çırağı Hasan	E. Samancı odaları Y. Çukurçeşme	E. 93 Mü. Y. 25 - 27	Ahşap hane ve bahçenin 1/2 his.	270 »
2042	Kumkapı Şehsuvar	Kadırga limanı	E. 99 Y. 61 Ada: 163 parsel: 27	Arsanın 1/4 his.	50 »
3757	Yedikule İmrahor İlyasbey	İki yüzlü çeşme	E. ve Y. 53	94 metre arsa	100 »
4111	Kuzguncuk	E. Yahudi mektebi	E. 5	37 metre arsa	60 »
4318	Büyükçarşı	Y. Ayhan Yağlıkçılar	E. 64 Y. 30	Kârğir dükkânın 22, 50/120 tam ve nısıf sehminin sülüs hissesinin 7/8 sehmile 70/120 sehminin 1/9 his.	500 »
5050	Heybeliada	E. Hendek Y. Hacı Sami	9	Ahşap hane	650 »
5542	Kadıköy Caferağa	E. Ceviz Y. Kabuklu ceviz	E. 14 Mü. Y. 24	Kârgir hane	1450 K. zarf
6147	Ayvansaray	Atik Mustafa paşa Hamam ve Bostan	E. 23 Y. 29	29 metre arsa	130 A. arttırma
7271	Beyazıt Camcı Ali	E. Hasanpaşa karakolu Y. Ordu cad.	E. ve Y. 108	Ahşap dükkân	450 »

Yukarıda evsafı yazılı gayri menkuller on gün müddetle satışa çıkarılmıştır. İhaleleri 4/1/937 tarihine düşen Pazartesi günü saat 14 dedir. Satış münhasıran gayri mübadil bonosiledir.

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

Şartname ve resmi mucibince Paşabahçe Fabrikası tahammür havuzlarını karıştırmak için yapılacak 3700 lira keşif bedelleri Ajitatör «Transmisyon» tertibatı pazarlık suretile aksiltmeye konulmuştur.

2 — Pazarlık 2/1/937 tarihine rastlayan Cumartesi günü saat 11 de Kabataşta Levazım mübayaat şubesindeki Alım komisyonunda yapılacaktır.

3 — İsteklilerin şartname ve resimlerini almak üzere her gün ve pazarlık için de tayin edilen gün ve saatte yüzde 7,5 güvenme paralarile birlikte adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (3617)

1 — İdaremizin Maltepe Tütün Enstitüsü Bioloğya lâboratuvarı için 2418,84 lira muhammen bedelli ve fennî şartnamesinde miktar ve evsaf yazılı 44 kalem muhtelif âlet ve malzeme açık eksiltme usulile satın alınacaktır.

2 — Eksiltme 25/1/937 tarihine rastlayan pazartesi günü saat 15 de Kabataşda levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

3 — Muvakkat teminat 181,42 liradır.

4 — Şartnameler parasız olarak hergün sözü geçen şubeden alınabilir.

5 — İsteklilerin fiatsız tekliflerini eksiltme gününden en geç 15 gün evvel inhisarlar Ziraat fen şubesine vermeleri lâzımdır.

6 — İsteklilerin eksiltmeye girebilmek için kanunen kendilerinden aranılan vesika ve % 7,5 güvenme paralarile birlikte tayin edilen gün ve saatte adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (3501)

★

1 — Muhtelif eb'atta (32000) top sigara kâğıdı şartnamesi mucibince pazarlıkla satın alınacaktır.

II — Pazarlık 22/XII/936 tarihine rastlıyan salı günü saat 15 de Kabataşta Levazım ve Mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

III — Bu pazarlığa; evvelce idaremize muvafık sigara kâğıdı vermiş olanlarla ihale gününden evvel getirecekleri nümuneleri bilmuayene muvafık çıkacak yeni talipler girebilecektir.

IV — İsteklilerin pazarlık için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralariyle birlikte adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (3228)

★

Muhammen bedellerile miktar ve vasıfları aşağıda yazılı 4 gurup malzeme her gurup ayrı ayrı ihale edilmek üzere 28/12/936 pazartesi günü saat 10 da Haydarpaşada 1 inci işletme komisyonu tarafından açık eksiltme ile satın alınacaktır.

İsteklilerin malzeme hizalarında yazılı muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve kanununun 4 üncü maddesi mucibince işe girmeye manii kanunî bulunmadığına dair beyanname vermeleri lâzımdır. Bu işe şartnameler 1 inci işletme komisyonu tarafından parasız olarak verilmektedir.

1 — 2000 Kg. külçe kalay muhammen bedeli 3460 lira ve muvakkat teminatı 259 1/2 liradır.

2 — 1900 adet kalemli sistem sürat kontrol saati bandı 100 ve 120 kilometrelik muhammen bedeli 1506 lira ve muvakkat teminatı 112 lira 95 kuruştur.

3 — 3500 Kg. Gres yağı muhammen bedeli 467 lira 25 kuruş ve muvakkat teminatı 35 lira 5 kuruştur.

4 — 4700 Kg. muhtelif eb'atta kurşun levha muhammen bedeli 1645 lira ve muvakkat teminatı 123 1/2 liradır. (3588)

★

1 — Kaya tuzlaları için şartname ve krokisi mucibince 24 adet Burgu makinesi ve 240 adet burgu ve teferrüatı pazarlıkla satın alınacaktır.

II — Pazarlık 21/XII/936 tarihine rastlıyan pazartesi günü saat 15 de Kabataşta Levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

III — Kroki ve şartnameler parasız olarak her gün sözü geçen şubeden alınabilir.

IV — İsteklilerin pazarlık için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralariyle birlikte adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (3430)

Kültür Bakanlığından:

1 — Bölge San'at Okulları için pazarlıkla:
A — Üç adet Üniversel Freze Makinası,
B — Bir takım Ünite delik ve bir takım ünite mil mastarları,
C — On beş adet muhtelif marangoz makinesi alınacaktır.

2 — A fıkrasındaki makinelerin ihalesi ayrı, B fıkrasındaki mastarların ihalesi ayrı ve C fıkrasındaki makinelerin ihalesi ayrı olarak yapılacaktır.

3 — Birinci maddenin her fıkrasındaki makine ve mastarların evsaf, miktar ve sairesini bildiren umumî ve fennî şartnameleri ile listeleri Ankarada Kültür bakanlığı levazım direktörlüğünden, İstanbulda bölge san'at okulu direktörlüğünden bedelsiz olarak alınır.

4 — Birinci maddenin A fıkrasındaki makinelerin ihalesi 24/12/936 perşembe günü öğleden evvel saat 10,30 da ve B fıkrasındaki mastarların ihalesi ayni tarihde saat 14 de C fıkrasındaki makinelerin saat 15 de Kültür bakanlığı binasında yapılacaktır.

5 — Birinci maddenin A fıkrasındaki üç freze makinesinin tahmin bedeli 17,082 ve muvakkat teminatı 1,282 lira, B fıkrasındaki mastarların tahmin bedeli 781 ve muvakkat teminatı 59 lira C. Fıkrasındaki makinelerin tahmin bedeli 7,300. ve muvakkat teminatı 547,5 liradır.

6 — Bu eksiltmelere gireceklerin bu gibi makine veya avadanlıkları başka müessese'ere verdiklerine ve teahhütlerini tamamen ifa ettiklerine dair resmî vesika ibraz etmeleri lâzımdır. (3642)

Sahibi Necmeddin Sadak
Umumî neşriyat müdürü: Enis Til
Akşam matbaası